

Lämpimästi tervetuloa Kuntapäiville 13.11.2025!

Suomen Kuntaliitto ry:n jäsenkokous, Kuntapäivät, pidetään 13.11. 2025 Scandic Marina Congress Centerissä osoitteessa Katajanokanlaituri 6, Helsinki.

Ilmoittautuminen alkaa torstaina 11.9. klo 9.00 ja päättyy maanantaina 13.10. klo 23.59.

Pyydämme valitsemaan oman ilmoittautumisryhmänne lomakkeella ja täyttämään lomakkeen sen mukaisesti. Huomioitthän, että ilmoittautumislomakkeella tulee ilmoittaa edustajan äänimäärä tai mikäli edustajia on useampi, heidän äänimääränsä.

Valtakirja tai pöytäkirjan ote edustajista ja äänimäärästä tulee toimittaa Kuntaliittoon osoitteeseen kuntapaivat@kuntaliitto.fi viimeistään maanantaina 13.10. klo 23.59.

Tästä pääset ilmoittautumaan: [ilmoittaudu Kuntapäiville](#).

Ilmoittautumislinkki ja päivän täydentyvä ohjelma löytyy myös verkkosivuiltamme osoitteesta www.kuntaliitto.fi/kuntapaivat

Kutsu Kuntapäiville on lähetetty kunnille 7.5.2025. Kutsusta löytyy [ohje](#) kunnan virallisten edustajien valitsemiseksi.

Miten toimia, jos sinulle tulee este, etkä pääse paikalle?

Mahdollisesta esteestä tulee ilmoittaa osoitteeseen kuntapaivat@kuntaliitto.fi ja mahdollisesta varaedustajan paikalle saapumisesta tulee ilmoittaa edelliseen osoitteeseen jatko-ohjeiden saamiseksi.

Seuraathan verkkosivujamme www.kuntaliitto.fi/kuntapaivat

Lisätietoja voi kysyä myös Kuntaliiton neuvontapyyntölomakkeella: www.kuntaliitto.fi/neuvontapyynto . Valitse aihealueeksi Hallinto ja päätöksenteko ja sieltä teemaksi Kuntapäivät.



Kuntapäivät 13.11.2025

Onneksi on kunnat! Kestävän kasvun ja älykkään sopeutumisen tekijät

Ohjelma

- 9.00-12.00 Rekisteröityminen
- 9.00-10.00 Aamukahvi ja pientä syötävää
- 10.00-12.00 Puolueryhmäkokoukset
- 11.30-13.00 Lounas
- 13.00 Suomen Kuntaliitto ry:n jäsenkokous

Kokouksen jälkeen alkaa seminaari **Onneksi on kunnat! Kestävän kasvun ja älykkään sopeutumisen tekijät**. Juontajana Jussi-Pekka Rantanen

Valtiovallan tervehdys: pääministeri *Petteri Orpo*

Kuntaliiton tervetuliaistervehdys: Kuntaliiton toimitusjohtaja *Minna Karhunen*

Puheenvuoro: Kunta-valtio -suhteen tulevaisuus. Yhteysjohtaja *Inga Nyholm*, Helsingin kaupunki.

Puheenvuoro: Kuntademokratia osana demokratian tulevaisuutta. E2
Tutkimuksen toimitusjohtaja *Karina Jutila*

Päiväkahvi ja pientä syötävää

Paneelikeskustelut: Onneksi on kunnat -LIVE. Kestävää kasvua ja älykästä sopeutumista. Alustajana Turun strategiajohtaja *Timo Aro*.

Lyhyissä paneelikeskusteluissa mukana Espoon kaupunginjohtaja *Kai Mykkänen*, Vaasan kaupunginjohtaja *Tomas Häyry*, Helsingin yliopiston kaupunkimaantieteen professori ja kaupunkitutkimusinstituutin johtaja (Urbaria) *Mari Vaattovaara*, Suomen Start-up -yhteisön pääekonomisti *Youssef Zad*, SavoGrown elinvoimapäällikkö *Sanna Kauvosaari*, Suomenjoen kasvun ja oppimisen johtaja *Anne Lahtivirta* sekä Sastamalan kaupunginjohtaja *Jarkko Malmberg*.

- 16.30 Seminaarin päättäminen ja siirtyminen cocktail-tilaisuuteen Helsingin kaupungintalolle
- 17.00 Helsingin kaupungin ja Kuntaliiton yhdessä järjestämä cocktail-tilaisuus alkaa Helsingin kaupungintalon juhlasalissa osoitteessa Pohjoisesplanadi 11-13, tervetuloa!
- 19.00 Cocktail-tilaisuus päättyy, ja kiitämme Kuntapäivistä!

Kokouspaikka on Scandic Marina Congress Center (Katajanokanlaituri 6, Helsinki).

Suomen Kuntaliitto ry Kuntapäivät 13.11.2025 Esityslista

1 §

Kuntapäivien avaus

Liiton sääntöjen 14 §:n mukaan valtuuskunnan puheenjohtaja avaa kokouksen.

Kuntapäivät avaa valtuuskunnan puheenjohtaja Daniel Sazonov.

2 §

Sihteerien kutsuminen

Liiton sääntöjen 14 §:n mukaan kuntapäivät kutsuvat tarvittavat sihteerit.

Valtuuskunta ehdottaa, että

Kuntapäivien pääsihteeriksi kutsutaan johtava juristi Ida Sulin ja toiseksi sihteeriksi juristi Katriina Martikainen, molemmat Suomen Kuntaliitosta.

3 §

Kuntapäivien puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien vaali

Liiton sääntöjen 14 §:n mukaan Kuntapäivät valitsevat Kuntapäivien puheenjohtajan ja varapuheenjohtajat.

Valtuuskunta ehdottaa, että

Kuntapäivät valitsevat puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa.

4 §

Edustajien toteaminen

Liiton sääntöjen 12 §:n 3 momentin mukaan kutsu Kuntapäiville on toimitettava kirjallisesti jäsenille viimeistään kolme kuukautta kuntavaalien tuloksen vahvistamisen jälkeen. Kokouskutsu on toimitettu kaikille kunnille liiton kirjeellä 9.5.2025. Tarkemmat ohjeet Kuntapäivien järjestelyistä on lähetetty jäsenille 9.5.2025.

Sääntöjen 12 §:n 4 momentin mukaan jäsenen on kirjallisesti ilmoitettava valitsemiensa kokousedustajien nimet yhdistyksen hallitukselle viimeistään kuukautta ennen kuntapäiviä. Kunnille lähetetyssä ohjeessa on pyydetty kokousedustajien ilmoittamista liiton hallitukselle viimeistään 13.10.2025.

Luettelo kokousedustajista esitetään kokouksessa.

Kuntapäivät toteavat äänivaltaisiksi edustajiksi ne henkilöt, jotka jäsenkunnat ovat tehtävään valinneet ja jotka ovat ilmoittautuneet Kuntapäiville virallisen ilmoittautumisen yhteydessä.

5 §**Kuntapäivien sääntöjen mukaisuuden toteaminen**

Liiton sääntöjen 12 §:n 1 momentin mukaan yhdistyksen varsinainen jäsenkokous, varsinaiset Kuntapäivät pidetään joka neljäs vuosi kuntavaalien jälkeen, elo-marraskuussa. Yhdistyksen hallitus määrää kokouspaikan ja -ajan. Hallitus päätti kokouksessaan 26.9.2024, että seuraavat Kuntapäivät pidetään 13.11.2025 Helsingissä.

Sääntöjen 12 §:n 3 momentin mukaan Kuntapäivien esityslista on lähetettävä jäsenille kaksi kuukautta ennen Kuntapäiviä toimitettavaksi edelleen jäsenten valitsemille edustajille. Esityslista liitteineen on lähetetty liiton jäsenille sääntöjen vaatimalla tavalla viimeistään 13.9.2025.

Kuntapäivät toteavat kokouksen sääntöjen mukaisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

6 §**Pöytäkirjan tarkastajat**

Liiton sääntöjen 14 §:n mukaan Kuntapäivät valitsevat tarvittavan määrän pöytäkirjan tarkastajia.

Valtuuskunta ehdottaa, että

Kuntapäivät valitsevat kaksi pöytäkirjan tarkastajaa.

7 §**Ääntenlaskijat**

Kuntapäivillä mahdollisesti suoritettavia äänestyksiä varten on tarpeen valita riittävä määrä ääntenlaskijoita.

Valtuuskunta ehdottaa, että

Kuntapäivät valitsevat liiton toimihenkilöistä kolme ääntenlaskijaa ja heille varahenkilöt.

Ääntenlaskijoiksi ja heidän varahenkilöikseen ehdotetaan seuraavia liiton toimihenkilöitä:

Ääntenlaskijat

1. Juha Myllymäki
2. Kirsi Lamberg
3. Nina Eriksson

Henkilökohtaiset varahenkilöt

- Elina Liippola
- Tuija Valkeinen
- Ulf Stenman

Lisäksi ehdotetaan, että ääntenlaskijoiden puheenjohtajaksi valitaan Juha Myllymäki ja varapuheenjohtajaksi Kirsi Lamberg.

8 §**Kuntapäivien työjärjestys**

Liiton sääntöjen 14 §:n mukaan Kuntapäivät hyväksyvät työjärjestyksen, jolla annetaan kokousmenettelyä koskevia yhdistyslakia ja yhdistyksen sääntöjä täydentäviä määräyksiä. Esityslistan liitteenä on ehdotus Kuntapäivien työjärjestykseksi.

Valtuuskunta ehdottaa, että

Kuntapäivät hyväksyvät liitteenä olevan ehdotuksen Kuntapäivien työjärjestykseksi.

9 §**Menettelytapavaliokunnan asettaminen**

Kuntapäivien työjärjestyksen 7 §:n mukaan kokouksessa käsiteltävien asioiden valmistelua varten Kuntapäivät voivat asettaa valiokuntia. Valiokunnat kokoontuvat puheenjohtajan tai tämän estyneenä ollessa varapuheenjohtajan kutsusta. Tarvittaessa myös Kuntapäivien puheenjohtajalla on oikeus kutsua valiokunta koolle.

Tarkoituksenmukaista on, että valiokunta on jäsenmäärältään pieni ja että sen muodostavat Kuntapäivien puheenjohtajisto ja sihteeristö, jotka vastaavat kokousmenettelystä.

Valtuuskunta ehdottaa, että

Kuntapäivät asettavat viisijäsenisen menettelytapavaliokunnan, joka koostuu Kuntapäivien puheenjohtajistosta sekä sihteeristöstä.

10 §**Kuntaliiton nelivuotiskertomus 2021–2024**

Liiton sääntöjen 15 §:n mukaan varsinaisten Kuntapäivien on käsiteltävä hallituksen antama, valtuuskunnan hyväksymä kertomus edellisten Kuntapäivien jälkeen tapahtuneesta yhdistyksen toiminnasta.

Esityslistan liitteenä on kertomus Suomen Kuntaliiton toiminnasta vuosina 2021 - 2024. Valtuuskunta on käsitellyt kertomuksen kokouksessaan 22.5.2025.

Valtuuskunta ehdottaa, että

Kuntapäivät käyvät yleiskeskustelun Suomen Kuntaliiton toiminnasta vuosina 2021-2024.

11 §**Suomen Kuntaliiton valtuuskunnan palkkiot sekä ansionmenetys- ja matkakulukorvaukset 1.1.2026 alkaen**

Liiton sääntöjen 15 §:n mukaan varsinaisten Kuntapäivien on päätettävä valtuuskunnan jäsenten palkkioista ja korvauksista.

Valtuuskunta on 22.5.2025 ehdottanut Kuntapäiville, että Kuntapäivät päättää valtuuskunnan jäsenten palkkioista 1.1.2026 alkaen seuraavasti:

Valtuuskunta

Puheenjohtajan vuosipalkkio	9 000 e
Varapuheenjohtajan vuosipalkkio	4 000 e
Kokouspalkkio (pj, vpj, jäsenet)	350 e

Etäkokouksesta maksetaan kokouspalkkio edellä olevan mukaisesti. Sähköpostikokouksesta ei makseta kokouspalkkiota.

Valtuuskunta on 22.5.2025 ehdottanut Kuntapäiville, että Kuntapäivät päättää valtuuskunnan korvauksista 1.1.2026 alkaen seuraavasti:

- Liiton luottamustehtäviin osallistumisen aiheuttamasta säännöllisen työajan ansionmenetyksestä samoin kuin kustannuksista, joista aiheutuu sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä suoritetaan korvaus.
- Saadakseen korvausta työansionmenetyksestä luottamushenkilön on esitettävä työnantajan todistus. Työnantajan todistuksesta on myös käytävä ilmi, että luottamustoimen hoitamiseen käytetty aika olisi ollut hänen työaikaansa ja että hänelle ei makseta siltä ajalta palkkaa. Työnantajan todistus tulee mahdollisuuksien mukaan tehdä Kuntaliiton laatimalle pohjalle.
- Luottamushenkilön, joka tekee ansio- tai muuta työtä olematta työsuhteessa taikka virka- tai muussa julkisoikeudellisessa toimisuhteessa, on esitettävä kirjallisesti riittävä selvitys (esimerkiksi tilitoimiston laatima todistus) ansionmenetyksestään ja liiton luottamustoimen aiheuttamista kustannuksista. Ansionmenetyksen on tullut kohdistua säännölliseen työaikaan, joten korvausta ei makseta ylitöistä tai muista lisäpalkkioista.
- Edellä mainittuja todistuksia tai selvityksiä ei tarvita, mikäli korvattava määrä on enintään 18 euron tuntipalkka.
- Mikäli erillinen todistus tai selvitys ansionmenetyksestä esitetään, Kuntaliiton talous- ja hallintojohtaja saa päättää enintään 75 euron tuntipalkkaa vastaavan korvauksen myöntämisestä.
- Ansionmenetyskorvaus maksetaan enintään 8 tunnilta/työpäivä.
- Luottamushenkilöille korvataan matkakulut samoin perustein kuin liiton toimihenkilöille.
- Etäkokouksista maksetaan kokouspalkkio ja tarvittaessa ansionmenetyskorvaus. Matkakustannuksia ei korvata etäkokousten yhteydessä.

Valtuuskunta ehdottaa, että

Kuntapäivät päättävät valtuuskunnan jäsenten palkkioista sekä ansionmenetys- ja matkakulukorvauksista 1.1.2026 alkaen valtuuskunnan 22.5.2025 ehdotusten mukaisesti.

12 §

Valtuuskunnan jäsenten ja varajäsenten valinta

Liiton sääntöjen 15 §:n mukaan varsinaisten Kuntapäivien on valittava valtuuskunnan jäsenet ja kullekin henkilökohtainen varajäsen seuraaviin varsinaisiin Kuntapäiviin kestäväksi toimikaudeksi.

Sääntöjen 20 §, joka koskee valtuuskunnan kokoonpanoa, kuuluu seuraavasti:

Valtuuskuntaan kuuluu 65 jäsentä ja 65 henkilökohtaista varajäsentä, joiden tulee olla kuntalaissa tarkoitettuja valtuutettuja.

Jäsenistä 64 valitaan kuntavaalien jälkeen samana vuonna järjestettävillä Kuntapäivillä. Ahvenanmaan maakunnasta valitaan Kuntapäivillä lisäksi yksi jäsen ja hänelle (henkilökohtainen) varajäsen.

Valtuuskunnan jäsenten toimikausi alkaa valtuuskunnan jäsenten vaalin vahvistamisesta ja jatkuu siihen asti, kunnes uuden valtuuskunnan vaalin tulos on vahvistettu.

Valtuuskunnan jäsenet valitaan noudattaen periaatetta, jonka mukaan eri poliittisten puolueiden tai muiden ryhmien edustus vastaa kuntavaalien suhteellisuusperiaatteen mukaisesti puolueiden tai muiden ryhmien edellisissä valtakunnallisissa kuntavaaleissa yhdistyksen jäsenkunnissa saamia äänimääriä. Lisäksi Ahvenanmaan maakunnasta valitaan yksi jäsen.

Edellä tarkoitetuilla muilla ryhmillä on oltava valtakunnallisesti tai alueellisesti riittävä keskinäinen yhteys, jotta niiden äänimäärät voidaan valtuuskunnan jäseniä valittaessa laskea yhteen. Tällaisina muina ryhminä pidetään vain sellaisia rekisteröityjä yhdistyksiä, jotka ovat valtakunnallisen tai useammassa kuin yhdessä kunnassa toimivan alueellisen rekisteröidyn yhdistyksen jäseniä.

Valtuuskuntaan on valittava jäsen tai jäseniä jokaisesta maakunnasta. Jäseniä valittaessa on pyrittävä siihen, että erityyppiset ja eri kokoiset kunnat ovat valtuuskunnassa mahdollisimman oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti edustettuina.

Varajäsenistä on soveltuvien osin voimassa, mitä jäsenistä määrätään.

Sääntöjen 19 §:ssä ovat määräykset valtuuskunnan jäsenten ja varajäsenten vaalimenetelmästä:

Valtuuskunnan jäseniä ja varajäseniä valittaessa käsittelyn pohjana on vaalivalmistelutoimikunnan ehdokaslista.

Vähintään viisitoista (15) kuntaa voi laatia oman ehdokaslistansa valtuuskuntaan valittavista jäsenistä ja varajäsenistä. Kuntien laatima ehdokaslista on toimitettava vaalivaliokunnalle viimeistään kuukautta ennen Kuntapäiviä.

Vaalivalmistelutoimikunnan ehdokaslista toimitetaan vaalilautakunnalle vaalijärjestyksen mukaisesti. Vaalilautakunta toimittaa ehdokaslistan jäsenille esityslistan yhteydessä. Vaalilautakunta toimittaa mahdollisen kuntien laatimat ehdokaslistat jäsenille viimeistään kaksi viikkoa ennen Kuntapäiviä.

Vaali

Mikäli jäsenten ja varajäsenten vaalissa ei keskustelun jälkeen päästä yksimielisyyteen, vaalissa äänestetään vaalilautakunnalle toimitettujen ja vahvistamien ehdokaslistojen välillä. Vaali suoritetaan listaäänestyksenä siten, että kukin ääni annetaan ehdokaslistalle kokonaisuudessaan. Eniten ääniä saaneen ehdokaslistan ehdokkaat tulevat valituksi.

Vaalivalmistelutoimikunnan ehdotus on jätetty vaalilautakunnalle 12.8.2025 sääntöjen mukaisesti. Ehdotus on toimitettu jäsenille tiedoksi esityslistan yhteydessä viimeistään 13.9.2025.

Kuntapäivät valitsee valtuuskunnan jäsenet ja varajäsenet.

13 §

Kuntapäivien päättäminen

Puheenjohtaja päättää kokouksen.

Kuntapäivien työjärjestys

Kuntapäivien kokoustyöskentelyssä noudatetaan seuraavaa työjärjestystä:

1 §

Käsittelyjärjestys

Kokouksessa asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jolleivät Kuntapäivät toisin päättä.

2 §

Puheenvuoron pyytäminen ja käyttäminen

Puheenvuoroa on pyydettävä kokouspaikalla puheenjohtajalta painetulla lipukkeella, johon on merkittävä asianomaisen nimi sekä kunta, jota edustaa.

Puheenvuorot on kokouspaikalla käytettävä kokoussalin puhujakorokkeelta. Lyhyen kannatuspuheenvuoron saa kuitenkin esittää paikaltaan, jollei puheenjohtaja toisin määrää.

3 §

Puheenvuorojärjestys

Puheenvuorot annetaan siinä järjestyksessä, kuin ne on pyydetty. Tästä järjestyksestä poiketen puheenjohtaja voi antaa:

1. asian käsittelyn alussa ryhmäpuheenvuoron Kuntapäivillä edustettuna olevan puolueen tai muun ryhmän edustajalle lähinnä ryhmien suuruuden mukaisessa järjestyksessä;
2. puheenvuoron liiton valtuuskunnan ja hallituksen puheenjohtajalle, varapuheenjohtajalle sekä jäsenelle, toimitusjohtajalle, varatoimitusjohtajalle ja ruotsinkielisen toiminnan johtajalle tai muulle käsiteltävässä asiassa asiantuntijana kuultavalle.

Asian käsittelyjärjestystä koskeva työjärjestyspuheenvuoro on annettava ennen muita.

4 §

Puheenvuorojen pituus

Ryhmäpuheenvuoro saa kestää enintään viisi minuuttia ja muu puheenvuoro enintään kaksi minuuttia, jollei Kuntapäivät toisin päättä.

5 §

Oikeus osallistua päätöksentekoon

Ehdotuksen tai päätöksen tekemiseen Kuntapäivillä saavat osallistua vain varsinainen kuntapäiväedustaja tai hänen estyneenä ollessa asianomainen varaedustaja.

Keskusteluun saavat osallistua myös liiton valtuuskunnan ja hallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja jäsen, toimitusjohtaja, varatoimitusjohtaja ja ruotsinkielisen toiminnan johtaja.

6 §

Ehdotukset

Muussa kuin vaaliasiassa tehty ehdotus, jota ei ole kannatettu, raukeaa. Samoin raukeaa ehdotus, johon sisältyy vaihtoehtoja.

Keskustelun kuluessa tehty ehdotus on toimitettava puheenjohtajalle kirjallisesti, jollei puheenjohtaja toisin salli, ja viimeistään ennen äänestysjärjestyksen esittämistä, jotta ehdotus voitaisiin ottaa huomioon.

Suomen Kuntaliiton sääntöjen 15 §:n mukaan valtuuskunnan jäseniä ja varajäseniä valittaessa käsittelyn pohjana on vaalivalmistelutoimikunnan ehdokaslista. Vähintään viisitoista (15) kuntaa voi laatia oman ehdokaslistansa valtuuskuntaan valittavista jäsenistä ja varajäsenistä. Kuntien laatima ehdokaslista on toimitettava vaalivaliokunnalle viimeistään kuukautta ennen Kuntapäiviä.

7 §

Valiokunnat

Kuntapäivät voivat asettaa valiokuntia kokouksessa käsiteltävien asioiden valmistelua varten.

Valiokunnat kokoontuvat puheenjohtajan tai tämän estyneenä ollessa varapuheenjohtajan kutsusta. Tarvittaessa myös Kuntapäivien puheenjohtajalla on oikeus kutsua valiokunta koolle.

8 §

Asian lähettäminen valiokunnan käsiteltäväksi ja valiokunnan ehdotus

Jos käsiteltävänä olevassa asiassa on tehty esityslistasta poikkeava kannatettu ehdotus, asia voidaan lähettää Kuntapäivien asettaman valiokunnan käsiteltäväksi.

Valiokunnan ehdotus on asian jatkokäsittelyn pohjana, jollei kokous toisin päättä. Valiokunnan ehdotukset esittelee valiokunnan puheenjohtaja, jolleivät Kuntapäivät toisin päättä.

9 §

Äänestykset ja vaalit

Äänestykset ovat avoimia ja ne toimitetaan äänestyskorttia nostamalla tai kokouksessa käytössä olevan kokousjärjestelmän tai äänestys- ja vaalijärjestelmän välityksellä taikka muulla puheenjohtajan määräämällä tavalla.

Vaalit on kuitenkin toimitettava suljetuin lipuin tai käytössä olevalla äänestys- ja vaalijärjestelmällä taikka näiden yhdistelmällä siten, että vaalissa annettua ääntä, tyhjää ääntä tai hylättyä ääntä ei yhdistetä äänen antaneeseen kokousedustajaan, jos puheenjohtaja tai joku muu äänioikeutetuista sitä vaatii.

Valtuuskunnan jäsenten ja varajäsenten vaalissa noudatettavasta menettelystä määrätään säännöissä.

Puheenjohtajan on esitettävä selostus keskustelun kuluessa tehdyistä ehdotuksista sekä saatettava kokouksen hyväksyttäväksi äänestysjärjestys.

Äänten mennessä tasan ratkaisee vaaleissa arpa, mutta muissa asioissa puheenjohtajan ilmoittama kanta.

10 §

Kaksikielisyys

Puheenvuorot voidaan pitää molemmilla kotimaisilla kielillä, suomeksi tai ruotsiksi. Tehdyt ehdotukset ja päätökset saatetaan kokousedustajien tietoon molemmilla kielillä.

KERTOMUS KUNTALIITON TOIMINNASTA VUOSINA 2021–2024



KUNTA
LIITTO

Sisältö

Esipuhe	3
Kuntaliitto lyhyesti	5
Suomen Kuntaliitto	6
Kuntaliiton strategia	6
Kuntaliiton päätöksenteko	8
Kuntaliiton organisaatio	9
Toiminta kaudella 2021–2024	11
Vuosi 2021: Uudistusten kynnyksellä ja pandemian varjossa	12
Vuosi 2022: Uusia kuntia rakentamassa kriisien varjossa	13
Vuosi 2023: Elinvoima- ja hyvinvointikunnan ensiaskeleet	14
Vuosi 2024: Onneksi on kunnat!	16
Kuntaliiton henkilöstö vuosina 2021–2024	19
Kuntaliiton talous 2021–2024	23
Kuntaliitto-konserni	26
Kuntaliiton sijoituksista	27
LIITE 1. Kuntaliiton luottamuselinten kokoonpanot vuosina 2021–2024	30

Esipuhe

Vuodet 2021–2024 olivat kuntakentälle ja Kuntaliitolle poikkeuksellisen merkittävää muutoksen aikaa, jota leimasivat suuret uudistukset ja ennäkemättömät kriisit. Kuntaliiton ydintehtävänä on näinäkin aikoina ollut kuntien ja kaupunkien toimintaedellytysten turvaaminen ja kehittäminen.

Kauden alussa elettiin vielä koronaviruspandemian varjossa, jolloin kuntien ja kaupunkien rooli asukkaiden hyvinvoinnin edistämisessä korostui entisestään. Kuntaliitto toimi aktiivisesti varmistaakseen, että kunnille ja kuntayhtymille aiheutuneet kustannukset korvattiin täysimääräisesti. Samanaikaisesti valmisteltiin hyvinvointialueita koskevaa lainsäädäntöä, jonka voimaantulon myötä Kuntaliitto keskittyi tarjoamaan muutostukea kunnille ja väliaikaisille valmiste-luelimille.

Yksi aikajakson merkittävimmistä uudistuksista oli työllisyyspalvelujen järjes-tämisvastuun siirto kunnille (TE2024). Kuntaliitto oli tässäkin muutoksessa aktiivisesti mukana: käynnistimme keskustelun julkaisemalla oman työllisyyden ratkaisumallimme, osallistuimme lainvalmisteluun ja pidimme tiivistä yhteyttä kuntakenttään.

Vuonna 2022 kuntakenttää koetteli Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa, jonka seurauksena Kuntaliitto tuki kuntia ukrainalaisten pakolaisten vastaanotossa ja palveluiden järjestämisessä sekä varmisti kuntien saavan korvauksia näistä tehtävistä. Myös energiakriisi asetti kuntia haasteiden eteen, ja Kuntaliitto kan-nusti energiansäästöön ja varautumiseen. Sote-uudistuksen toimeenpano alkoi konkretisoitua, ja Kuntaliitto tarjosi edelleen monipuolista tukea kuntien ja hy-
vinvointialueiden yhteistyölle.

Vuosi 2023 oli vahvaa hallitusohjelmavaikuttamisen aikaa. Kuntaliitto teki aktii-visesti työtä varmistaakseen, että muodostettava hallitus turvaisi kuntien toi-mintaedellytykset suurten uudistusten keskellä. Useita kuntien kannalta tärkeitä tavoitteita kirjattiinkin hallitusohjelmaan, kuten lupaukset normien keventämi-sestä ja rahoitusjärjestelmän uudistamisesta. Kuntaliitto käynnisti myös oman norminkeruukampanjansa. Sote-uudistuksen voimaantulo toi kuitenkin myös taloudellisia haasteita, joihin Kuntaliitto voimakkaasti reagoi.

Vuonna 2024 työ hallitusohjelman kuntakirjausten edistämiseksi jatkui. Erityisen painokkaasti Kuntaliitto toimi normien purkamisen ja kokeilujen edistämiseksi. Myös hankintalain tiukennukset, erityisesti kuntien omien yhtiöiden käytön rajaaminen oli tärkeä vaikuttamiskohde. Valtionosuusjärjestelmän uudistus eteni, ja Kuntaliitto osallistui aktiivisesti valmisteluun, vaikka uudistuksen edistäminen lopulta keskeytyikin. TE-palvelujen siirto kuntiin oli vuoden 2024 keskeisiä teemoja, ja Kuntaliitto tuki kuntia valtakunnallisesti muutoksen läpiviennissä. Lisäksi Kuntaliitto nosti esiin perusopetuksen uudistamisen tarpeen väestönmuutoksessa, osallistui aktiivisesti EU-vaaleihin ja aloitti valmistautumisen vuoden 2025 kuntavaaleihin.

Koko kauden 2021–2024 ajan Kuntaliitto on pyrkinyt olemaan vaikuttava kumppani kunnille, ennakoimaan yhteiskunnan muutoksia, tekemään yhteistyötä yli rajojen ja ylläpitämään uudistavaa kulttuuria. Vuonna 2024 toteutettu asiakastutkimus osoitti vahvaa luottamusta Kuntaliittoa kohtaan, mikä on osoitus tehdyn työn merkityksestä.

Tämä nelivuotiskertomus valottaa Kuntaliiton monipuolista toimintaa ja sitoutumista kuntien menestyksen edistämiseen haastavinakin aikoina. Toivon, että tämä katsaus antaa kattavan kuvan Kuntaliiton roolista koko kuntakentän tukipilarina.



Minna Karhunen
toimitusjohtaja

Kuntaliitto lyhyesti

Kuntaliitto on Suomen vaikuttavimpia edunvalvontajärjestöjä.

Kuntaliiton jäseninä ovat kaikki Suomen 308 kuntaa ja kaupunkia. Toiminnassa ovat mukana myös maakuntien liitot, muut kuntayhtymät sekä kuntataustaiset osakeyhtiöt.

Kuntaliitossa työskentelee 120 oman alansa huippuasiantuntijaa:

- laki, talous, elinvoima, ympäristö, tekniikka, koulutus, kulttuuri, tietoyhteiskunta ja niin edelleen

Kuntaliiton ydintehtävänä on kuntien ja kaupunkien toimintaedellytysten turvaaminen ja kehittäminen edunvalvonta- ja neuvontapalveluilla.





Suomen Kuntaliitto

Suomen Kuntaliitto on kuntasektorin toimintaedellytysten turvaaja ja kehittäjä. Kuntaliiton jäseniä ovat Suomen kunnat ja kaupungit. Toiminnassamme ovat mukana myös maakuntien liitot, muut kuntayhtymät sekä kuntataustaiset osakeyhtiöt.

Kuntaliiton tärkeimmät tehtävät ovat edunvalvonta ja sekä kuntien neuvontapalvelut.

Edunvalvontamme on ennakoivaa ja oikea-aikaista, tietoon perustuvaa vaikuttamista. Tunnistamme kuntien edunvalvontatarpeita, arvioimme päätösten kuntavaikutuksia ja edistämme kuntien etua päätöksenteossa sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla. Lisäksi teemme edunvalvontatavoitteitamme tukevaa kehittämistyötä.

Neuvontapalvelumme ovat jäsen- ja sopimusasiakkaillemme sekä muille asiakkaille tarjottavaa digitaalista ja henkilökohtaista asiantuntijapalvelua.

Vahvuutenamme on monialainen osaaminen sekä kuntien ja alueiden toiminnan kokonaisnäkemys. Kuntaliiton toiminnan lähtökohtana on itsehallinnon ja elinvoimaisuuden sekä asukkaiden hyvinvoinnin ja demokratian vahvistaminen.

Kuntaliiton strategia

Tavoittelemme sitä, että kunnat, alueet ja Kuntaliitto toimisivat ennakoivasti ja olisivat siten kehityksessä askeleen edellä, rakentaisivat yhteistyötä yli rajojen sekä toimisivat uudistavan kulttuurin edistämiseksi.

Kuntaliiton strategia ”Vaikuttava kumppani kunnille” linjaa Kuntaliiton toiminnan painopisteet ja tavoitteet. Sen avulla suunnataan keskeisimmät kuntien edunvalvonnan, kehittämisen sekä liiton oman uudistamisen toimenpiteet.

Kuntaliiton missio

Kunnat luovat perustan asukkaiden hyvälle elämälle. Kuntaliitto tekee työtä, jotta kunnat onnistuvat tehtävässään.

Vaikuttava kumppani kunnille

Kuntaliitto haluaa olla vaikuttava kumppani kunnille luomalla kestävää pohjaa kuntien työlle ja hyvinvoinnille, toimimalla yhteiskunnallisena suunnannäyttäjänä ja erilaisten kuntien äänenä. Tässä onnistumiseen tarvitaan uutta osaamista, kuntien erilaisuuden huomioimista sekä ennakoivaa työtettä. Kuntaliitto haluaa myös olla muutostyökykyinen organisaatio, jossa voidaan hyvin ja jonka talous on vakaalla pohjalla.

Arvot ja meille tärkeät toimintatavat

Askeleen edellä

Olemme vaikuttavia kuntien edunvalvojia ja kunnista käytävän keskustelun suunnannäyttäjiä. Ennakoimme yhteiskunnan muutoksia ja kehitämme vaikuttavia ratkaisuja, jotta voimme vaikuttaa päättäjiin ja tukea kuntia. Solmimme vahvoja kumppanuuksia. Tuomme esille vahvemmin osaamistamme ja seuraamme onnistumistamme.

Yhteistyötä yli rajojen

Luomme vaikuttavuutta työskentelemällä verkostojen kanssa ja tukemalla kuntien moniäänisyyttä. Hyödynnämme jäsenkuntien sekä erilaisten verkostojen ja sidosryhmiemme osaamista. Vahvistamme rajoja ylittävää yhteistyötä kuntien toimialojen välillä, kuntien ja hyvinvointialueiden välillä sekä kuntien ja valtion välillä.

Huolehdimme asiakasymmärryksestämmä ja varmistamme asiakkaamme tyytyväisyyden. Huomioimme monimuotoisen kuntakentän strategisten tavoitteiden edistämisessä.

Uudistava kulttuuri

Olemme uudistumiskykyinen organisaatio, jossa voidaan hyvin. Ylläpidämme ja kehitämme osaamistamme.

Kuntaliiton päätöksenteko

Vuosina 2021–2024 Kuntaliiton ylintä päätösvaltaa on käyttänyt valtuuskunta. Valtuuskunnan vaali käytiin syksyllä 2021 ja nykyinen valtuuskunta aloitti toimintansa 1.1.2022. Valtuuskunnassa on 76 jäsentä ja 76 varajäsentä. Kuntaliiton toimintaa ohjaavat valtuuskunta ja valtuuskunnan valitsema hallitus. Hallituksen apuna työskentelee työvaliokunta ja kaksi neuvottelukuntaa.

Vuonna 2024 hyväksyttiin sääntömuutos, jonka myötä Kuntaliiton ylin päätösvalta jatkossa jakaantuu neljän vuoden välein pidettävän jäsenkokouksen sekä jäsenkokouksen valitseman valtuuskunnan välillä. Samalla valtuuskunnan kokoa pienennettiin 65 jäseneseen ja varajäseneseen ja pienten kuntien neuvottelukunta lakkautettiin. Ensimmäinen uusien sääntöjen mukainen jäsenkokous, Kuntapäivät, pidetään 13.11.2025.

Kuntapäivät

Jäsenkokous kokoontuu joka neljäs vuosi kuntavaalien jälkeen. Jäsenkuntien äänimäärät ja edustajat Kuntapäivillä määräytyvät asukasluvun mukaan. Kuntapäivien tehtävänä on käsitellä hallituksen antama ja valtuuskunnan hyväksymä kertomus liiton toiminnasta Kuntapäivien väliseltä ajalta ja valita liiton valtuuskunta nelivuotiseksi toimikaudeksi.

Valtuuskunta

Valtuuskunnan keskeisiä tehtäviä ovat liiton hallituksen ja tilintarkastajan valinta sekä liiton toimintasuunnitelman, talousarvion ja jäsenmaksun suuruuden vahvistaminen. Valtuuskunta käsittelee lisäksi vuosittain kertomuksen liiton toiminnasta ja vahvistaa liiton tilinpäätöksen sekä päättää vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille.

Puheenjohtajisto

Puheenjohtaja	Daniel Sazonov, Helsinki (Kok.)
1. varapuheenjohtaja	Piritta Rantanen, Jämsä (SDP)
2. varapuheenjohtaja	Mirja Vehkaperä, Oulu (Kesk.)

Hallitus

Hallituksen tehtävänä on edustaa liittoa sekä huolehtia liiton hallinnosta ja taloudesta. Hallituksessa on 15 jäsentä ja 15 varajäsentä. Varajäsenet ovat myös osallistuneet hallituksen työskentelyyn.

Puheenjohtajisto

Puheenjohtaja	Joona Räsänen, Lohja (SDP), 1.1.2022–31.12.2023
Puheenjohtaja	Lauri Lyly, Tampere (SDP), 1.1.2024–
1. varapuheenjohtaja	Anna-Kaisa Ikonen (Kok.), 1.1.2022–20.6.2023
1. varapuheenjohtaja	Henrik Vuornos, Espoo (Kok.) 1.12.2023–
2. varapuheenjohtaja	Markku Rossi, Kuopio (Kesk.)

Hallituksen käsittelyyn tulevien asioiden valmistelussa hallituksen apuna on toiminut seitsemänjäseninen työvaliokunta.

Neuvottelukunnat

Valtuuskunta on asettanut hallituksen avuksi pienten kuntien neuvottelukunnan ja ruotsinkielisen neuvottelukunnan (svenska delegationen). Molemmissa neuvottelukunnissa on 15 jäsentä ja 15 varajäsentä. Neuvottelukunnat ovat antaneet vuosittain hallitukselle ja valtuuskunnalle omat toimintakertomuksensa.

Kuntaliiton organisaatio

Kuntaliitossa työskentelee noin 120 henkilöä pääosin asiantuntijatehtävissä. Kuntaliitolla on myös Brysselissä toimisto, joka seuraa kunnille tärkeiden EU-lainsäädäntöhankkeiden valmistelua, viestii niistä kunnille ja muille sidosryhmille sekä vaikuttaa EU:n päätöksenteossa ja kansainvälisissä verkostoissa.

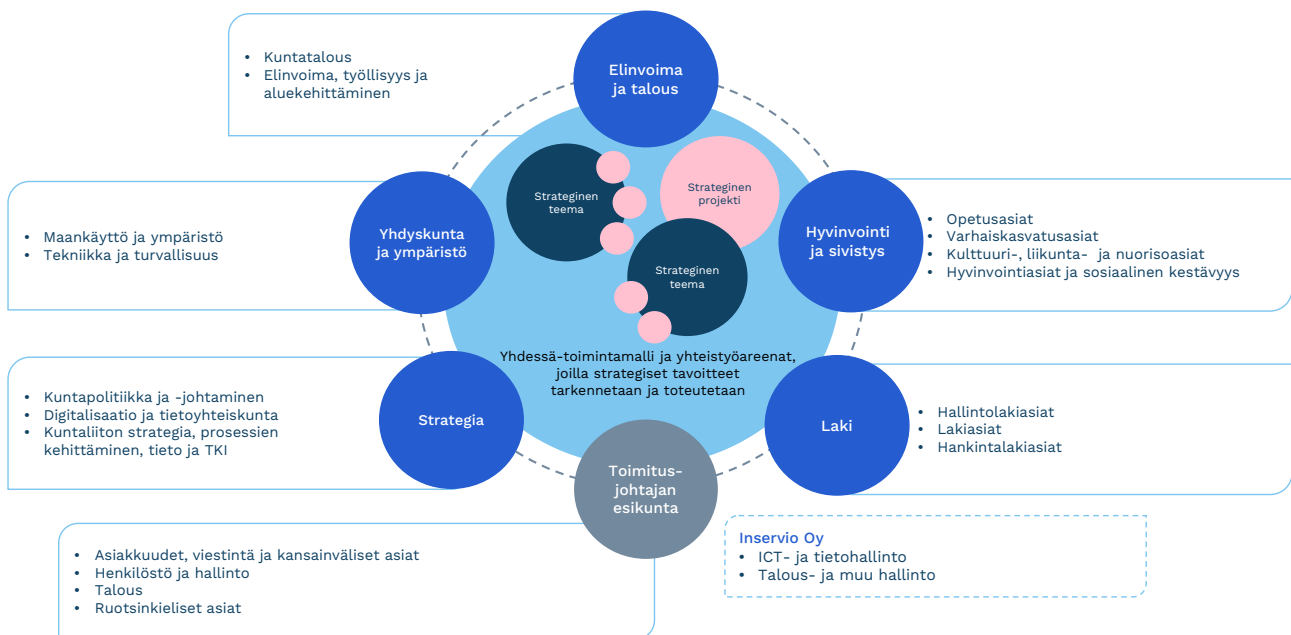
Kuntaliiton osaamisalueet ja yksiköt ovat:

- Hyvinvointi ja sivistys -yksikkö
- Elinvoima ja talous -yksikkö
- Yhdyskunta ja ympäristö -yksikkö
- Lakiyksikkö
- Strategiayksikkö, sis. kunta- ja aluepolitiikka ja -johtaminen, kestävä kehitys sekä digitalisaatio ja tietoyhteiskunta
- Esikuntayksiköt
 - Asiakkuudet, viestintä ja kansainväliset asiat -yksikkö
 - Henkilöstö ja hallinto -yksikkö
 - Talousyksikkö
 - Ruotsinkieliset asiat -yksikkö

Kuntaliiton johtoryhmän muodostavat:

- **Minna Karhunen**, toimitusjohtaja
- **Timo Reina**, varatoimitusjohtaja (elinvoima ja talous -yksikkö)
- **Hanna Tainio**, varatoimitusjohtaja (hyvinvointi ja sivistys -yksikkö)
- **Elina Liippola**, talousjohtaja
- **Hannele Lindfors**, henkilöstö- ja hallintojohtaja
- **Juha Myllymäki**, lakiasiaintojohtaja (lakiyksikkö)
- **Markus Pauni**, strategia- ja kehitysjohtaja (kuntapolitiikka ja -johtaminen, digitalisaatio & Kuntaliiton strategiatyö)
- **Ulf Stenman**, johtaja (ruotsinkieliset asiat)
- **Miira Riipinen**, johtaja (yhdyskunta ja ympäristö)
- **José Valanta**, yhteysjohtaja (asiakkuudet, viestintä ja kansainväliset asiat & edunvalvonnan koordinaatio)
- **Sami Niemi**, henkilöstön edustaja

Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2024



Toiminta kaudella 2021–2024

Vuodet 2021–2024 olivat kuntakentälle merkittävien muutosten aikaa, jota leimasivat suuret uudistukset ja ulkoiset kriisit.

Kuntaliitto toimi aktiivisena edunvalvojana, tarjosi muutostukea ja edisti yhteistyötä eri tasoilla. Kuntaliitto varmisti, että kunnat pystyivät sopeutumaan muuttuvaan toimintaympäristöön ja jatkamaan tärkeää työtään kuntalaisten hyväksi.



Vuosi 2021: Uudistusten kynnyksellä ja pandemian varjossa

Kuntaliitto vaikutti voimakkaasti siihen, että **koronaviruspandemiasta** kunnille ja kuntayhtymille aiheutuneiden suorien ja välillisten kustannusten täysimääräinen korvaaminen kirjattiin lakiin. Alkuperäisestä esityksestä poiketen korvausten taso päätettiin mitoittaa siten, että epidemian hoidosta aiheutuneet kustannukset katetaan valtakunnallisesti kokonaisuudessaan. STM:n myöntämien koronakorvausten määrä oli noin 1,5 miljardia euroa vuonna 2021. Kuntaliitto vaikutti myös valtion koronatuen saamiseen kaupunkiseutujen joukkoliikenteelle.

Kun **hyvinvointialueita** koskeva lainsäädäntö tuli voimaan heinäkuussa 2021, Kuntaliitto keskittyi tarjoamaan muutostukea kunnille ja hyvinvointialueiden väliaikaisille valmisteluelimille. Muutostukihankkeen rinnalla kartoitettiin hyvinvointialueiden ja kuntien yhdyspintoja ja mahdollisia yhteistyörakenteita. Kuntaliitto tuotti ajankohtaista tietoa sote-uudistuksen omaisuusjärjestelyistä ja käytännön soveltamishojeita kunnille. Muutostukihanke sote-palveluiden toimitilakysymyksissä sai kunnilta myönteistä palautetta.

Kuntaliitto vaikutti aktiivisesti **työllisyyspalvelujen järjestämisvastuun siirtoon** kunnille (TE2024-uudistus). Se laati yhdessä kuntakentän kanssa työllisyyden ratkaisumallin ja osallistui lainvalmisteluun. Kuntaliitto piti tiivistä vuoropuhelua lainvalmistelijoiden kanssa, laati muistioita ja tiedotti kuntia valmistelun etene- misestä.

Vuoden 2021 **kuntavaaleihin** valmistauduttiin epävarmuudessa, ja ne lopulta lykättiin kesäkuulle. Äänestysprosentti jäi historiallisen alhaiseksi. Vaaleissa valittiin ennätysmäärä naisia valtuustoihin, mutta nuorten osuus laski edelleen.

Kuntaliitto toteutti kuntavaalien alla laajan kampanjan ”Kaiken takana on kunta!”. Kampanja panosti some-sisältöihin sekä visuaalisiin materiaaleihin, kampanjan yhteydessä järjestettiin taustatilaisuuksia medialle. Yhteistyötä tehtiin myös nuorten äänestysaktiivisuuden vahvistamiseksi. Kuntavaalien yhteydessä järjestettiin valtakunnalliset Lasten vaalit demokratiakasvatukseen edistämiseksi. Lisäksi tuotettiin runsaasti tutkimus- ja tilastotietoa kuntavaaleista.

Yhteistyössä FCG:n kanssa avattiin Kuntapäätäjä-oppimisympäristö kuntien luottamushenkilöille tarjoamaan tietoa ja työvälineitä. Palvelussa oli vuoden lopussa yli 350 sisältöä kuudella eri teemakanavalla.

Kuntaliiton digikehitystoimisto edisti **kuntien tietoisuutta digikehittämisestä**: järjestettiin viikoittaisia Digisummit-kokouksia kuntien digikehittäjille. Yhteistyössä KT:n kanssa tehtiin digitalisaatiohankkeita näkyväksi Digia kuntatyössä -juttusarjassa ja podcast-sarjassa. Ohjeistusta päivitettiin kuntien ostolaskudatan avaamiseen.

Kuntaliitto osallistui aktiivisesti **EU:n vihreän kehityksen ohjelman** toteutukseen ja ilmasto/55-valmiuspakettiin vaikuttamiseen. Se toimi EU:n alueiden komitean ja Euroopan neuvoston kunta- ja aluehallintokongressin Suomen valtuuskuntien sihteeristönä.

Ruotsinkielinen koulutustoiminta oli ennätyksellistä. Yhteistyötä tehtiin Folktingetin kanssa kaksikielisten hyvinvointialueiden valmistelussa. Lisäksi osallistuttiin uuden kansalliskielistrategian laatimiseen.

Vuoden lopussa valmistui Kuntaliiton toiminnan ja strategian **vaikuttavuuden arviointi**, jonka mukaan Kuntaliiton vaikuttavuus syntyy kuntien tarpeiden ennakoinnin ja toimialaosaamisen yhdistämisestä.

Vuosi 2022: Uusia kuntia rakentamassa kriisien varjossa

Kuntaliitto tuki ja ohjeisti kuntia aktiivisesti **Venäjän hyökkäyssodan** aiheuttamissa haasteissa, kuten ukrainalaisten pakolaisten vastaanotossa ja palveluiden järjestämisessä. Kuntaliitto huolehti edunvalvonnallaan, että kunnat saivat valtiolta korvauksia näistä palveluista, mukaan lukien varhaiskasvatuksesta myönnettävät valtionavustukset. Lisäksi Kuntaliitto kannusti kuntia energiansäästöön ja varautumiseen sähkökatkoihin energiakriisin aikana.

Vuoden 2022 alussa hyvinvointialueiden päättäjät valittiin, ja sote-palveluiden siirto alkoi konkretisoitua. Kuntaliitto tarjosi monipuolista tukea kunnille ja hyvinvointialueille **sote-uudistuksen toimeenpanossa**, mukaan lukien talousarviovalmisteluun liittyvää tukea ja ohjeistusta sote-kiinteistöjen siirtoon sekä ympäristöterveydenhuollon järjestämiseen.

TE-uudistuksen osalta Kuntaliitto kävi aktiivista vuoropuhelua lainvalmistelijoiden kanssa ja laati kuntien kantoja tukevaa materiaalia, mikä johti useisiin parannuksiin uudistukseen. Kuntaliitto tuki kuntia uusien tehtävien haltuunotossa mm. järjestämällä infotilaisuuksia ja muutosvalmennuksia, tarjoamalla ajankohtaista tietoa sekä vaikuttamalla uudistusta koskevaan lainsäädäntöön.

Kuntaliiton Yhteiset digiratkaisut -projektissa toteutettiin TE-uudistukseen liittyvä digitiekarttatyö sekä TEM:n kanssa toteutettu TE-viitearkkitehtuurin ensimmäinen vaihe, joihin osallistui laajasti myös kuntia ja Keha-keskus.

Kuntaliitto oli mukana selvityksissä, jotka koskivat turvallisuusperusteista pakkolunastusta ja etuosto-oikeutta, huomioiden kuntien roolin **kriittisen infrastruktuurin** tunnistamisessa. Yhteistyössä Huoltovarmuuskeskuksen kanssa kehitettiin kuntallisten infratoimijoiden kyberturvallisuutta Palomuuuri-hankkeessa. Kuntaliitto vaikutti myös valmiuslain ja kuntalain muutoksiin turvallisuustilanteen muuttuessa.

Kuntaliitto keskittyi aktiiviseen **EU-lainsäädäntövaikuttamiseen** edistääkseen kuntien intressejä liikenne-, energia-, ympäristö- ja ilmastopolitiikassa. Useita Kuntaliiton muutosesityksiä saatiin läpi Euroopan parlamentin kantoihin eri direktiiveihin liittyen.

Kuntaliitto kehitti asiakkuustyötään ja verkostojaan, kuten kaupunkipoliittista työryhmää ja seutukaupunkiverkostoa. Hyvinvointialueiden toiminnan tukemiseksi perustettiin Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy.

Kuntaliiton **tutkimus- ja selvitystoiminta** antaa selkänöjaa kuntakentän edunvalvonnalle. Osana Uudet kestävät kunnat ja Erilaistuva kuntaSuomi -ohjelmia tuotettiin selvityksiä ja tutkimuksia, jotka tarjosivat näkökulmia tulevaisuuden kuntien rooleihin, kunta-valtio-suhteeseen, normien purkamiseen ja kokeiluihin. Selvitysten ja tutkimusten havaintoja hyödynnettiin muun muassa Kuntaliiton hallitusohjelmavaikuttamisessa.

Kuntaliitto valmisti tavoitteensa vuonna 2023 muodostettavaan hallitusohjelmaan jo vuonna 2022 yhdessä kuntaverkostojensa ja poliittisten päättäjiensä kanssa. Kuntaliiton **hallitusohjelmavaikuttamisen** keskiössä oli varmistaa, että erilaistuvat kunnat pysyvät elinvoimaisina historiallisten uudistusten keskellä. Paikalliset ratkaisut mahdollistava sääntelykehikko ja ajan tasalle saatettava rahoitusjärjestelmä luovat pohjaa elinvoimaisille kunnille.

Vuosi 2023: Elinvoima- ja hyvinvointikunnan ensiaskeleet

Kuntaliitto vaikutti aktiivisesti kevään 2023 eduskuntavaalien jälkeisiin **hallitusohjelmaneuvoitteluihin**. Tavoitteena oli varmistaa, että muodostettava hallitus luottaa kuntien kykyyn toimia paikallisesti ja turvaisei kuntien toimintaedellytykset suurten uudistusten keskellä.

Kuntaliitto osallistui aktiivisesti hallitusohjelman valmisteluun: Kuntaliiton asiantuntijat ja johto olivat kuultavana 11 kertaa hallitusohjelman valmistelun työryhmissä. Lisäksi vastattiin lukuisiin tietopyyntöihin ja arvioitiin tavoitteiden talousvaikutuksia.

Useita kunnille ja kaupungeille tärkeitä tavoitteita kirjattiinkin hallitusohjelmaan, kuten lupaukset toimintaa jäykistävien normien keventämisestä ja rahoitusjärjestelmän uudistamisesta. Lisäksi hallitus sitoutui kompensoimaan kunnille uudet tehtävät ja velvoitteet.

Erityisen tärkeitä Kuntaliitolle olivat seuraavat kirjaukset hallitusohjelmassa:

- Lupaukset toimintaa jäykistävien normien keventämisestä.
- Rahoitusjärjestelmän uudistaminen.
- Kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyön ja yhdyspintojen joustavuus.
- Paikallisen sopimisen mahdollistaminen tehtävien järjestämisestä.
- Valtion sitoutuminen kompensoimaan kunnille asetettavat uudet tehtävät ja velvoitteet täysimääräisesti rahoittamalla ne tai purkamalla muita velvoitteita.
- Kiinteistöverouudistuksen edistäminen.
- Sen varmistaminen, että TE-palvelujen rahoitus, ohjausjärjestelmä ja asiakaspalvelun lainsäädäntö turvaavat kuntien todelliset mahdollisuudet onnistua työllisyyden edistämisessä.
- Tiedon liikkuvuuden esteiden purkamiseen tarttuminen.
- Sen kirjaaminen, että kuntien tehtäviä ei siirretä hyvinvointialueille ja että tehtävistä voidaan sopia joustavasti alueelliset erot huomioiden.

Hallitusohjelman kuntapolitiikan **iso kuva vastasi pitkälti heidän strategisia tavoitteitaan**. Hallitusohjelmassa tunnistettiin kuntien merkittävä rooli yhteiskunnassa ja kuntien erilaisuus nähtiin voimavarana. Myös kuntien itsehallinnollisen vapauden tavoite mainittiin.

Yksi pettymys oli hallitusohjelmakirjaus kuntien **sidosyksiköiden hyödyntämisen rajaamisesta**. Kuntaliitto vetosi hallitukseen tämän sääntelyn uudelleenarvioimiseksi.

Kuntaliitto muistutti heti hallitustyön alkutaipaleella, että tulkinta- ja toimeenpanovaihe ovat ratkaisevia tavoitteiden onnistumisessa.

Kuntaliitto käynnisti oman **norminkeruukampanjansa** marraskuussa 2023 tavoitteena aktivoida kuntia tunnistamaan ja ehdottamaan kevennettäviä normeja. Kun norminkeruu helmikuun puolivälissä 2024 päättyi, lopputuloksena oli 537 ehdotusta normien keventämiseksi ja lähes 60 ehdotusta erilaisiksi kokeiluiksi.

Hallitusohjelman mukaisesti elokuussa 2023 käynnistyi kuntien **rahoitusjärjestelmän uudistaminen**. Vaikka uudistus rajautuikin aluksi valtionosuusjärjestelmään, Kuntaliitto osallistui aktiivisesti valmisteluun mm. käynnistämällä Taloustorstai EXTRA -lähetystyksiä ja kokoamalla Uudistajaryhmän kuntien talousammattilaisista.

Sote-uudistuksen voimaantulo vuoden 2023 alussa toi mukanaan uusia haasteita kunnille. Erityisesti valtiovarainministeriön marraskuussa tekemä sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus ja siitä seurannut uhka valtionosuuksien leikkauksista järkytti kuntakenttää ("Kuntakentän Black Friday"). Kuntaliitto reagoi tähän voimakkaasti, mikä johti siihen, että lisäleikkaus jaksotettiin vuo-

sille 2025–2027. Kuntaliitto jatkoi myös yhdyspintatyötä kuntien ja hyvinvointi-alueiden välillä.

Vuoden 2023 aikana edistettiin aktiivisesti **TE-palveluiden siirtoa** kunnille vuoden 2025 alusta. Kuntaliitto tuki kuntia valmistelussa mm. laajan valtakunnallisen toimeenpanon käsikirjan avulla, järjestämällä infotilaisuuksia ja käynnistämällä kuntavalmistelijoiden verkoston Howspace-alustalla.

Kuntaliitto käynnisti **Verkstoperuskoulu-hankkeen** (2023–2024), jonka tavoitteena oli kehittää uudenlaisia ratkaisuja perusopetuksen saatavuuden ja laadun parantamiseksi kuntien välisen yhteistyön avulla väestönmuutoksen vaikutuksiin vastaten.

Kuntaliitto vaikutti aktiivisesti useisiin liikenteeseen, energiaan ja ympäristöön liittyviin lakeihin sekä kansallisesti että EU-tasolla. Esimerkiksi ennallistamisasetukseen saatiin Suomen kaupunkien erityispiirteet huomioivia kynnysarvoja.

Vuosi 2024: Onneksi on kunnat!

Työ hallitusohjelman kuntakirjausten edistämiseksi jatkui täysipainoisesti.

Kuntaliitto toimi koko vuoden 2024 sen hyväksi, että **normien purkaminen ja kokeilut** etenisivät valtion puolella. Kuntaliitto oli aktiivinen toimija VM:n koordinoimassa Normituksen keventämishojelman työryhmässä ja sihteeristössä.

Lisäksi Kuntaliitto koosti kaupunkien ja kuntien norminkevennysehdotuksista 93 ehdotuksen tiivistelmän. Arvion mukaan näillä norminkevennyksillä voitaisiin saada yli 200 miljoonan euron kustannussäästöt kuntien talouteen.

Kuntaliitto ylläpiti keskustelua normien keventämisestä ja käynnisti kevennettyjen normien sekä uusien tehtävien ja normien seurannan, niin sanotun Normitutkan.

Kevään 2024 kehysriihessä hallitus arvioi normien ja tehtävien purkamisen kustannusvaikutukseksi 100 miljoonaa euroa, jonka Kuntaliitto piti realistisena. Syksyn budjettiriihi ei valitettavasti tuonut selvyyttä normien kevennykseen ja sen kustannusvaikutuksiin. Norminpurun varjolla hallitus aikoi leikata kuntien valtionosuutta vajaalla 23 miljoonalla eurolla ilman, että kuntien velvoitteita olisi kyetty karsimaan leikkausta vastaavasti.

Kuntaliitto jatkoi vaikuttamistyötä tilanteen korjaamiseksi, ja edisti lakikokeiluja tekemällä aloitteen lakikokeilujen puite- ja prosessilaista sekä esittämällä kokeiluaihoita.

Hallitusohjelmaan kirjattu **kuntien omien yhtiöiden käytön rajaaminen** huolestutti kuntakenttää laajasti. Kuntaliitto nosti toistuvasti esiin huolensa suunnitel-

lusta lakimuutoksesta, joka rajoittaisi kuntien mahdollisuuksia järjestää palveluja yhdessä omistamissaan sidosyksiköissä. Esitetty sääntely olisi Euroopan tiukimpia ja vaikeuttaisi erityisesti pienten ja keskisuurien kuntien sekä hyvinvointialueiden toimintaa ja yhteistyötä. Myös hankintalain tiukennuksilla arvioitiin olevan kauaskantoisia vaikutuksia kuntien mahdollisuuksiin järjestää palveluita kustannustehokkaasti. Kilpailu- ja kuluttajavirasto arvioi, että 10 prosentin vähimmäisomistuksesta säättäminen jopa nostaisi julkisen sektorin kustannuksia.

Hallitusohjelman mukaisen kuntien **valtionosuusjärjestelmän uudistus** siirtyi VM:n ilmoituksella lokakuussa 2024. Kuntaliitto tukee uudistamista ja seurasi valmistelua tiiviisti, lisäten ymmärrystä uudistustarpeista ja osallistaen kuntakenttää.

Avoimuusrekisterilaki astui voimaan vuoden 2024 alussa. Kuntaliitto raportoi rekisteriin 176 kontaktointia 66 eri aiheesta ensimmäisen raportointijakson aikana, keskittyen erityisesti normituksen keventämiseen, maankäyttö- ja rakentamislain uudistamiseen sekä TE-palvelujen siirtämisen mahdollistamiseen. Avoimuusrekisteriin ilmoitetun toiminnan lisäksi Kuntaliitto valvoi kuntien etua lukuisissa työryhmissä, antoi lausuntoja ja osallistui kuulemistilaisuuksiin.

Orpon hallituskauden ensimmäisen vuoden aikana Kuntaliitto edusti kuntia 125 työryhmässä, antoi 317 lausuntoa ja oli kuultavana eduskunnan valiokunnissa 75 kertaa.

Vuotta 2024 leimasi vahvasti tuki **työllisyysalueiden toiminnan** käynnistämiseksi TE-palvelujen siirtyessä kuntiin. Haasteina olivat tiukka aikataulu ja uudistuksen laajuus. Kuntaliitto tehosti uudistuksen valmistelijoiden verkoston yhteistä Howspace-alustaa, joka keräsi 829 kuntavalmistelijaa. Kuntaliitto järjesti mm. TE24-aluekiertueen 12 eri paikkakunnalle.

Kuntaliitto nosti esiin **kuntalähtöisen perusopetuksen uudistamisen** tarpeen väestönmurroksessa, mm. ikäluokkien pienentyessä. Aihe sai runsaasti näkyvyyttä usean eri ajankohtana, jolloin julkistettiin aiheeseen liittyviä selvitys- ja tutkimustuloksia. Verkostoperuskoulu-hanke saatettiin onnistuneesti päätökseen, tuloksena oli lisääntynyt kuntien yhteistyö perusopetuksen järjestämisessä.

Vuoden 2024 alussa käynnistettiin **kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyö- ja yhdyspinnat** -projekti. Projektin kärkiteemoja olivat strateginen yhteistyö, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, sivistys- ja sote-palveluiden yhdyspinnat, kotoutumisen ja varautumisen yhteistyö sekä TE-palvelut. Kuntaliitto tuki yhteistyörakenteiden ja toimintamallien edistämistä pilottialueilla ja laajemminkin. Kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyön tilannekuvaa kartoitettiin useilla kyseilyillä. Lisäksi käynnistettiin hyvinvointijohdon verkosto ja tehtiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen määrittelytyö.

Kevään 2024 **Euroopan parlamentin vaalit** tarjosivat tilaisuuden nostaa esiin kuntien roolia EU-politiikassa. Kuntaliiton kampanjan tavoitteena oli lisätä ymmärrystä EU-päätösten vaikutuksista kuntiin. Kampanjan pääviesti oli ”EU-vaalit ovat kuntavaalit”, sillä teettämämme selvityksen mukaan 45 prosenttia kuntien päätöksistä juontaa juurensa EU:hun. Kampanja kohdennettiin puolueille, ehdokkaille, kunnille, medialle sekä Brysselin sidosryhmille. Kampanja onnistui laajentamaan kuntanäkökulmaa EU-vaalikeskusteluun. Kuntaliitto vaikutti myös ympäristölainsäädäntöprosesseihin EU-tasolla.

Valmistautuminen **vuoden 2025 kuntavaaleihin** aloitettiin, tavoitteena nostaa esiin kuntien merkitys yhteiskunnassa. Kuntaliitto muodosti vaaliviestinnän pääviestit julkaisuun ”Onneksi on kunnat!” ja alkoi valmistella suuren yleisön kampanjaa samalla nimellä. Suuren yleisön kampanjassa tavoitteena oli esitellä raikkaasti ja huumorin keinoin, mistä kaikista asioista kunnat ja kaupungit Suomessa vastaavat, vaikka tavallinen ihminen ei aina sitä tule edes ajatelleeksi.

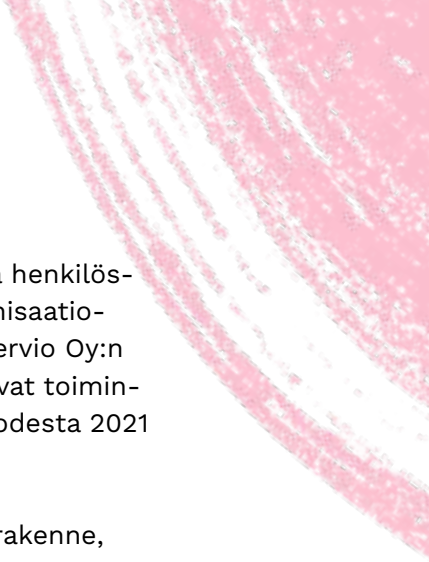
Kunnille aloitettiin vaalien järjestämisen ja viestinnän tukitoimet, ja myös luottamushenkilöiden perehdytyspaketin valmistelu aloitettiin. Kuntaliitto nosti esiin alkavan valtuustokauden haasteita ja ratkaisuehdotuksia sekä toteutti Kuntalais- ja Kuntapäätäjätutkimukset kuntavaalikeskustelujen tueksi.

Keväällä 2024 toteutettu strateginen **asiakastutkimus osoitti vahvaa luottamusta** Kuntaliittoa kohtaan, sillä 83 prosenttia vastaajista kertoi luottavansa Kuntaliittoon. 69 prosenttia vastanneista koki Kuntaliiton ymmärtävän heidän tarpeensa hyvin. Palveluiden tunnettuus oli lisääntynyt merkittävästi edellisestä tutkimuskerrasta eli vuodesta 2022. Kuntaliiton Net Promoter Score (NPS) eli suositteluhalukkuus oli mittaushistorian korkein, 39.





Kuntaliiton henkilöstö vuosina 2021–2024



Kuntaliiton organisaatiossa tapahtui merkittäviä rakenteellisia ja henkilöstöön liittyviä muutoksia vuosina 2021–2024. Vuoden 2021 organisaatio-uudistus, KT Kuntatyönantajien irtautuminen, Hyvil Oy:n ja Inservio Oy:n perustaminen sekä henkilöstömäärän ja -kulujen muutokset viitoittivat toimintavuosia. Henkilöstön ja yksiköiden määrä on vähentynyt selvästi vuodesta 2021 vuoteen 2024.

Vuoden 2021 alusta Kuntaliitossa otettiin käyttöön uusi organisaatorakenne, jonka tavoitteena oli selkeyttää ja yhdenmukaistaa organisoitumista ja johtamista, lisätä resurssien joustavaa käyttöä sekä vahvistaa asiakkuus- ja verkostotyötä. Uusi organisaatio jakautui seitsemään substanssiyksikköön sekä johtajistoon ja toimitusjohtajan esikuntaan. Toimitusjohtajan esikunnassa oli neljä yksikköä.

Heinäkuussa 2021 KT Kuntatyönantajat irtautui Kuntaliitosta omaksi julkisoi-keudelliseksi yhteisöksi Kunta- ja hyvinvointialueiden työntekijä- ja johtajien (HE 630/2021) astui voimaan ennakoiden hyvinvointialueiden toiminnan aloittamista vuoden 2022 alusta.

Tämän seurauksena KT Kuntatyönantajien ja Avaintyönantajat AVAIN ry:n tehtävissä Kuntaliiton palveluksessa työskennelleet henkilöt siirtyivät liikkeenluovutuksella Kunta- ja hyvinvointialueiden työntekijä- ja johtajien palvelukseen.

Kuntaliitto Akatemia, kaksivuotinen sisäinen koulutusohjelma, käynnistettiin vuoden 2021 lopussa organisaation toiminta- ja johtamiskulttuurin uudistamiseksi.

Vuoden 2022 syksyllä Suomen Kuntaliitto ry:ssä ja Kuntaliitto Palvelut Oy:ssä käytiin koko henkilöstöä koskeneet muutosneuvottelut. Muutosneuvotteluihin päädyttiin, koska Kuntaliiton valtuuskunta päätti kevätkokouksessaan 2022 laskea liiton jäsenmaksua 30 prosentilla eli 5 miljoonalla eurolla. Syynä tähän olivat sote- ja pelastustoimen tehtävien siirtyminen hyvinvointialueille sekä kuntien rahoituspohjan kaventuminen vuoden 2023 alussa. Samanaikaisesti muutosneuvotteluiden kanssa uudistettiin Kuntaliiton strategiaa.

Muutosneuvottelut koskivat koko Kuntaliiton ja Kuntaliitto Palvelujen henkilöstöä, pois lukien toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtajat. Ennen muutosneuvottelujen alkamista Kuntaliitossa oli noin 190 työntekijää ja KL Palveluissa kahdeksan työntekijää.

Neuvottelujen tavoitteena oli sopeuttaa Kuntaliiton toimintaa ja resursseja muuttuneeseen tilanteeseen, jossa jäsenmaksutulot laskevat ja kuntien rooli muuttuu sote-uudistuksen myötä. Neuvotteluissa tarkasteltiin myös sitä, mitkä palvelut olisivat jäsenkunnille keskeisiä tulevaisuudessa, vaikka resurssit supistuvat.

Muutosneuvottelujen lopputuloksena päädyttiin yhteensä 23 irtisanomiseen. Lisäksi 12 työntekijän työsuhde päättyi muusta syystä, kuten eläköitymiseen tai omaan irtisanoutumiseen.

Hyvinvointialueiden palvelujen turvaamiseksi Kuntaliitto perusti lokakuun lopussa Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy:n (Hyvil), johon siirtyi Kuntaliitosta ja KL Palveluista 16 vakituista henkilöä.

Kuntaliiton henkilöstömäärä väheni siis vuoden 2022 lopussa kaikkiaan 51 henkilöllä.

Muutosneuvottelujen alussa henkilöstön vähennystarpeeksi arvioitiin enintään 60 henkilöä Kuntaliiton ja kahdeksan henkilöä KL Palveluiden puolelta. Neuvottelujen aikana kyettiin löytämään säästökohteita myös muualta kuin henkilöstömenoista.

Samalla perustettiin Tukipalveluyhtiö Inservio Oy palvelemaan Kuntaliittoa, Kunta- ja hyvinvointialueyönantaja KT:ta sekä Hyviliä tuottaen mm. ICT- ja tietohallinto-, kirjasto-, arkisto- sekä hallintopalveluita.

Vuoden 2023 alussa otettiin käyttöön uusi organisaatio, joka jakautuu viiteen substanssiosastoon sekä toimitusjohtajan esikuntaan, jossa on neljä yksikköä.

Muutosneuvotteluiden seurauksena Kuntaliiton henkilöstömäärä laski asteittain vuoden 2023 aikana. Henkilöstökulut laskivat 16,0 miljoonasta eurosta noin 11,6 miljoonaan euroon ja maksetut palkkiot noin 0,6 miljoonasta eurosta 0,4 miljoonaan euroon.

Kuntaliiton henkilöstömäärä oli vuoden 2024 päättyessä 129 henkilöä (107 vakituista ja 22 määräaikaista). Vuonna 2023 vastaavat luvut olivat 125 ja 20 (yhteensä 145).

Vuoden 2024 henkilöstökulut nousivat hieman edellisvuodesta ollen noin 12,1 miljoonaa euroa (2023: 11,6 miljoonaa euroa). Myös maksettujen palkkioiden osuus kasvoi hieman.

Kuntaliitto käyttää monipuolisia menetelmiä henkilöstön hyvinvoinnin mittaamiseen, kuten laajoja henkilöstötutkimuksia ja lyhyempiä pulssikyselyitä. Tulokset ovat pääosin olleet positiivisia: vahvuuksiksi nousevat johtaminen, toimintakulttuuri ja työhyvinvoinnin tuki. Henkilöstön hyvinvointia puolestaan heikentävät muun muassa epäselvät tulevaisuuden näkymät, odotuksiin vastaamisen vaikeus sekä työkuormaan.

Eezy Flow Oy toteutti Kuntaliitossa PeoplePower®-henkilöstötutkimuksen marraskuussa 2023. Tässä kyselyssä mitattiin muun muassa henkilöstön omis-

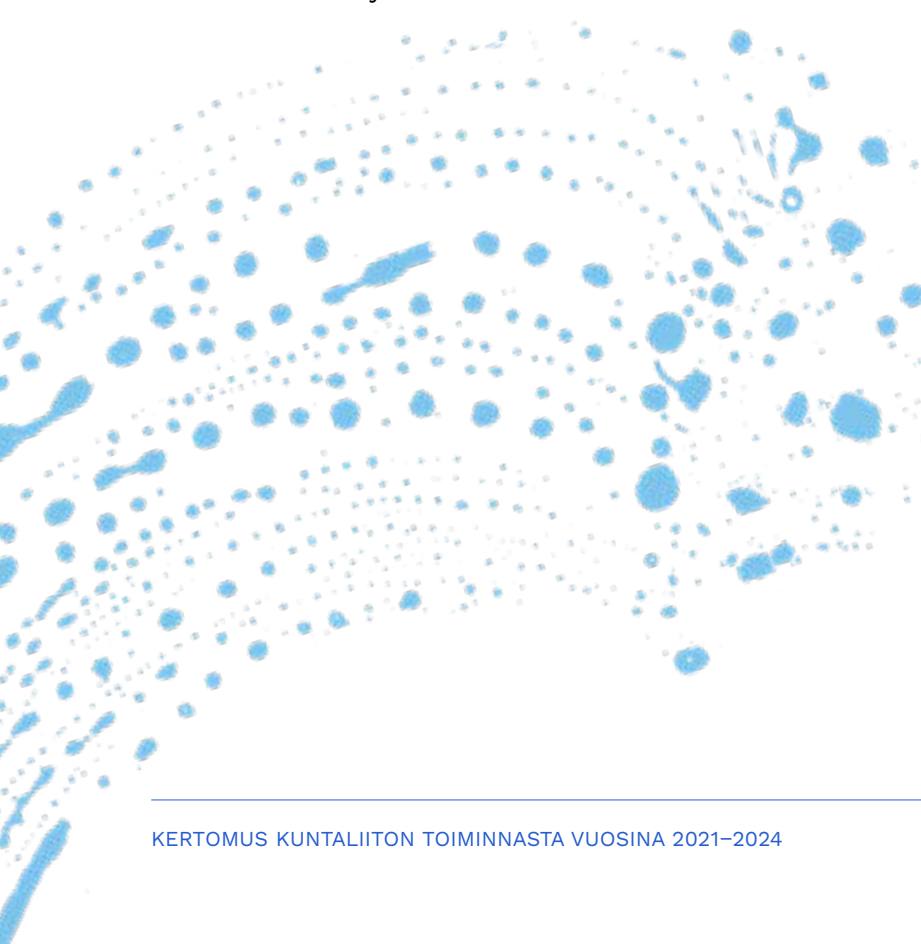
tautuneisuutta ja hyvinvointia, työyhteisön toimivuutta ja kehittämisedellytyksiä sekä esimiestyön onnistumista. Kyselyyn vastasi 77 % työntekijöistä, ja sen kokonaistulos oli vertailutason yläpuolella, saavuttaen luokituksen AA (=Hyvä). Tämän tuloksen ansiosta Kuntaliitto sai Suomen innostavimmat työpaikat -tunnustuksen vuonna 2023.

Lisäksi henkilöstön hyvinvointia ja työtyytyväisyyttä mitataan säännöllisesti 2–3 kertaa vuodessa toteutettavalla Pulssi-kyselyllä. Syksyllä 2024 toteutettuun Eezy Flow’n Pulssi-kyselyyn vastasi peräti 91 prosenttia työntekijöistä. Kyselyn tulokset olivat positiiviset ja monin paikoin keskimääräistä paremmat. Erityistä kiitosta saivat henkilöstön tasapuolinen ja reilu kohtelu sekä työnantajan luomat hyvät edellytykset henkilöstön työhyvinvoinnille. Haasteina koettiin muun muassa työkuorman suuruus sekä epävarmuus nykyisen työnantajan palveluksessa olemisesta jatkossa.

Syksyllä 2024 Kuntaliitossa tehtiin myös työsuojelutarkastus, jonka yhteydessä toteutetun henkilöstökyselyn mukaan asiantuntijan työ koetaan aika ajoin kuormittavana tietotulvan ja priorisointihaasteiden keskellä.

Kuntaliitto tukee henkilöstön hyvinvointia laadukkaiden työterveyspalvelujen lisäksi liikuntatapahtumilla, hyvinvointiluennoilla sekä virike-edulla ja panostaa laadukkaaseen esihenkilötyöhön.

Vuonna 2021 tehdyssä ParTy-kyselyssä hyvin suuri osa vastaajista kertoi suositteluvansa työnantajaansa mielellään ystävälleen. Samana vuonna todettiin, että työ Kuntaliitossa koetaan usein kiireiseksi ja kuormittavaksi, mutta työhön ollaan hyvin sitoutuneita.



Kuntaliiton talous 2021–2024

Nelivuotiskauden Kuntaliiton talous on ollut isoistakin tulojen pienentymisistä huolimatta hyvällä tolalla ja maksuvalmius erinomainen. Tähän kertomukseen on poimittu kertomuskauden vuosilta merkittävimpiä taloudellisia vaikutuksia aiheuttaneista toimia.

M€	Liikevaihto		Tilikauden yli-/ijäämä		Taseen loppusumma	
	Suomen Kuntaliitto	Konserni	Suomen Kuntaliitto	Konserni	Suomen Kuntaliitto	Konserni
2021	24,5	102,2	7,6	8,3	126,0	146,2
2022	23,9	101,6	0,8	-1,4	133,4	156,7
2023	17,8	91,8	-9,6	-0,6	108,5	137,2
2024	16,7	67,5	4,1	14,4	112,4	149,2

Vuonna 2021 Kuntaliitto pystyi koronapandemian kokoontumisrajoituksistakin huolimatta toimimaan ja palvelemaan normaalisti, minkä vuoksi palvelutuotoissa ei tapahtunut suuria notkahduksia. Myöskään kuntien taloudellinen tilanne ei heikentynyt merkittävästi poikkeusolojen vuoksi.

Kuntaliitto Holding Oy:n kokonaan omistama tytäryhtiö KL-Tarkastuspalvelut Oy lopetettiin vuoden aikana, Kuntaliitto osti lopetettavan yhtiön omistamat Kuntarahoitus OYJ:n osakkeet (32 000 kpl)

Vuonna 2020 tehdyn järjestelyn perusteella Kuntaliitolla on KL-Kustannus OY:lle siirretyistä Kommuntorget-medioista KL-Kustannus Oy:n kanssa tappiontakausopimus.

Marraskuussa **2021** allekirjoitettiin Kuntaliitto Palvelut Oy:n ja FCG:n välinen liiketoimintakauppasopimus, jolla ruotsinkielinen koulutustoiminta siirtyi Kuntaliitto Palvelut Oy:stä FCG:lle vuoden 2022 alussa. Tähän ei liittynyt henkilöstösiirtoja, koska ko. liiketoimintaan liittyvillä henkilöillä oli määräaikaiset työso-

pimukset, jotka päättyivät vuoden 2021 lopussa. Samassa yhteydessä osana ruotsinkielistä toimintaansa Suomen Kuntaliitto ry sitoutui korvaamaan FCG:lle ruotsinkielisen koulutustoiminnan järjestämisestä aiheutuvat mahdolliset tappiot, joiden arvioidaan sopimuksen alkuvuosina ylittävän satatuhatta euroa vuodessa.

Vuonna **2022** hyvinvointialueiden toiminnan aloittaminen vuoden 2023 alussa aiheutti Kuntaliiton jäsenistön taloudessa merkittävän vaikutuksen, minkä vuoksi myös jäsenmaksua Kuntaliitolle haluttiin alentaa 30 prosenttia, eli 17 miljoonasta eurosta 12 miljoonaan euroon. Näin valtava toiminnallisen päätulon pienentyminen aiheutti syksyllä 2022 Kuntaliitossa ja Kuntaliitto Palvelut Oy:ssä muutoneuvottelut, joiden lopuksi tehtyjen päätöksiensä mukaisesti henkilökunnan määrä väheni 51 henkilöllä yksilöllisten irtisanomisaikojen mukaisesti toukokuun 2023 alkupuolelle saakka. Osa henkilöstöstä siirtyi joko Hyvil Oy:n tai Inservio Oy:n palvelukseen.

Keväällä **2023** Suomen Kuntaliitto ry ja Kuntaliitto Palvelut Oy maksoi Gustavelund Oy:lle yhteensä noin 294 700 euroa hotellikiinteistöön tehtyjen peruskorjausten kuluja. Vuonna 2015 Gustavelund Oy:stä solmitun osakekauppasopimuksen perusteella Suomen Kuntaliitto ry:llä ja Kuntaliitto Palvelut Oy:llä oli ollut yhteenlaskettuna enintään 70 prosentin ja enintään 500.000 euron suuruinen vastuu sopimuksessa rajatuista hotellirakennukseen kohdistuvista peruskorjauskustannuksista. Tähän vastuuseen liittyviä korjauskuluja oli maksettu jo aiempina vuosina. Kuntaliiton mielestä vastuu ei ollut enää voimassa, koska sopimukseen perustuvat vaatimukset kustannusten korvaamisesta olisi tullut esittää 6 kuukauden kuluessa. Tästä sopimuskohdasta vallitsi hyvin erimielinen näkemys ostajatahon kanssa. Korvauksiin päädyttiin pitkän ja kalliin oikeusprosessin sekä mainehaitan välttämiseksi. Korvausten maksamisen jälkeen Gustavelund Oy:n nimissä saatiin kirjallinen vakuutus, että vastuuta ei maksun suorittamisen jälkeen enää ole.

Edellä mainittuun osakekauppasopimukseen liittyen marraskuussa 2023 Kuntaliitto myi Gustavelund Oy:lle Tuusulassa sijainneet kolme maa-aluetta miljoonalla eurolla.

Kuntaliitto-konsernissa Kuntaliitto Holding Oy:n tytäryhtiöiden osakkeiden arvonalennustestaus tehtiin perustuen joulukuun lopun 2023 tilanteeseen. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät määritettiin käyttöarvoon perustuvina laskelmina, joiden laatiminen edellytti arvioiden käyttämistä. Kuntaliitto Holding Oy:n taseessa tytäryhtiön osakkeiden arvo 1.1.2023 oli noin 38,7 miljoonaa euroa.

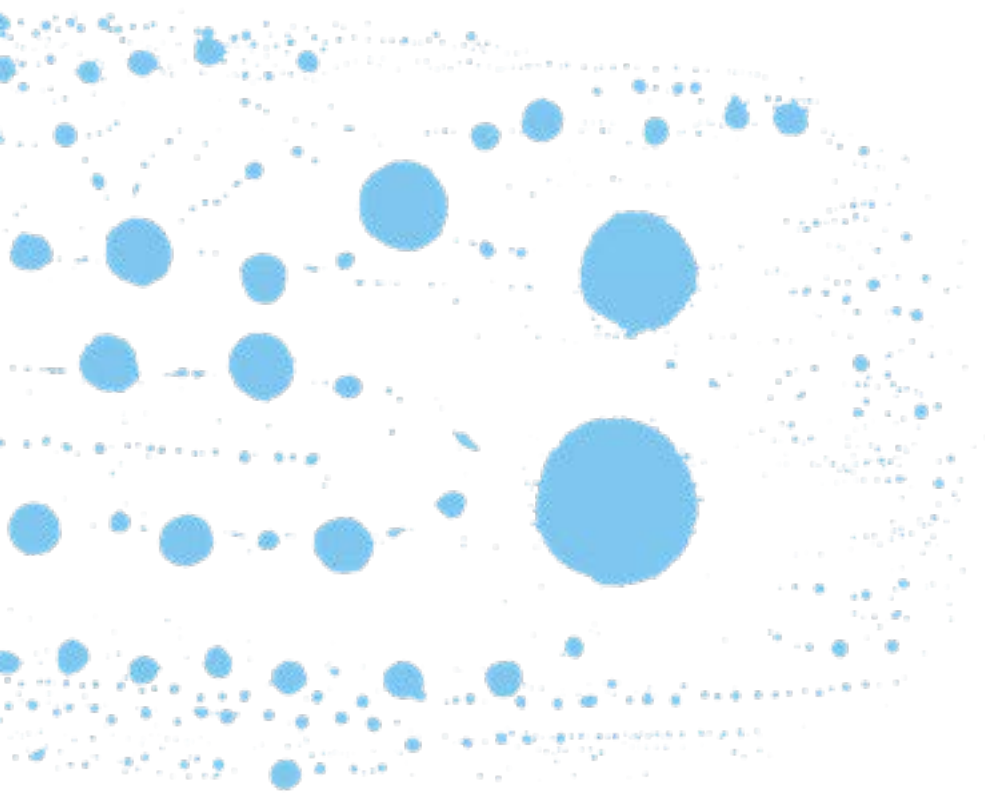
Tytäryhtiöosakkeiden arvon testaus perustuu kassavirtaennusteeseen, joka on tehty johdon hyväksymän budjetin ja neljän seuraavan vuoden liiketoiminta-

suunnitelman perusteella. Arvot testattiin kerrytettävissä olevaa rahamäärää koskevilla testauslaskelmilla.

Kassavirtaennusteissa FCG-konsernin liikevaihdon arvioitiin ensimmäisten kahden tarkastelukauden aikana pienenevän keskimäärin 19 prosenttia ja tarkastelukauden seuraavina vuosina kasvavan noin 4 prosenttia vuosittain ja liikevoiton olevan noin 4 prosenttia. Jäännösarvon kasvuennuste oli 2 prosenttia. Vuoden 2023 laskelmassa käytettiin 9,55 prosentin diskonttokorkoa. Laskelmassa totaali kerrytettävä rahamäärä oli 20,9 miljoonaa euroa, josta osakkeiden arvonalennustestauksessa tulevien kassavirtojen jäännösarvon osuus on 60 prosenttia käyttöarvolaskelmien rahavirroista.

Tästä seurasi tarve FCG:n osakkeiden arvon alaskirjaukseen Kuntaliitto Holding Oy:n taseessa. Alaskirjattava määrä oli 14,0 miljoonaa euroa. Samansuuruinen alaskirjaus tehtiin myös Suomen Kuntaliitto ry:n taseessa kohdistuen Kuntaliitto Holding Oy:n osakkeiden arvoon, joka ennen alaskirjausta oli 35,3 miljoonaa euroa.

Myös tilinpäätöstä **2024** varten laadittiin Kuntaliitto Holding Oy:n tytäryhtiöiden osakkeiden arvonalennustestaus FCG:n ja KL-Kustannus Oy:n osalta perustuen joulukuun lopun 2024 tilanteeseen samankaltaisilla muuttuvilla tekijöillä kuin vuonna 2023. Laskelmien perusteella kummankaan tytäryhtiön osakkeisiin ei kohdistu tarvetta osakkeiden arvon alaskirjaukseen Kuntaliitto Holding Oy:n taseessa eikä näin ollen Kuntaliiton taseessa Kuntaliitto Holding Oy:n osakkeisiin.

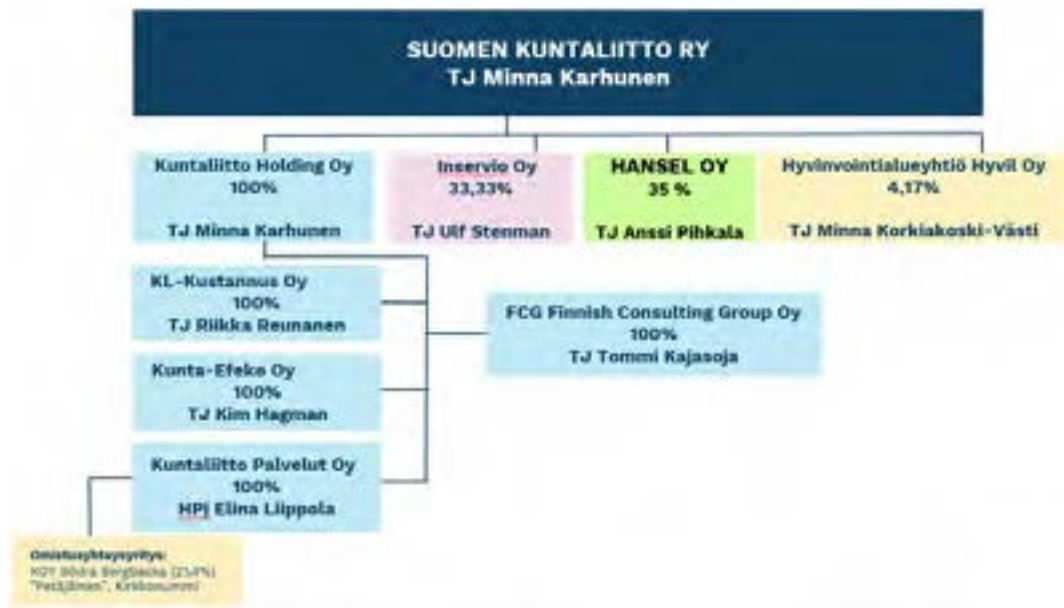


Kuntaliitto-konserni

Kuntaliitto-konsernissa on kaksi liiketoimintaa harjoittavaa tytäryhtiötä: FCG Finnish Consulting Group Oy ja KL-Kustannus Oy, joiden 100-prosenttinen omistaja on Kuntaliiton kokonaan omistama Kuntaliitto Holding Oy.

Lisäksi konserniin kuuluvat Kuntaliitto Palvelut Oy ja Kunta-Efeko Oy, jotka tarjoavat palveluja pääasiassa Kuntaliitto-konsernille. Hallinnolliset ja ICT-tuki-palvelut Kuntaliitolle tuottaa Inservio Oy, jonka Kuntaliitto omistaa tasaosuuksin Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT:n ja Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy:n kanssa. Suomen Kuntaliitto ry omistaa Hansel Oy:stä 35 prosenttia.

Kuntaliitto-konserni



Kuntaliiton sijoituksista

Neljältä korona-aallosta huolimatta maailman talouden kasvu oli vahvaa. Inflaation palasi **vuonna 2021** laajalla rintamalla. Korot nousivat vuoden aikana, mutta ne olivat reaalisesti edelleen poikkeuksellisen matalat suhteessa talouden aktiviteettiin ja inflaatioon. Koska matalat reaalikorot nostavat osakkeita, vuodesta 2021 tuli sijoitusmarkkinoilla loistava osakevuosi. Kuntaliiton sijoitussalkun arvo nousi vuoden alusta 10,3 prosenttia. Kuntaliiton hallitus hyväksyi lokakuun kokouksessaan päivitetyn sijoituspolitiikan, jonka mukaisesti Kuntaliiton sijoitussalkkuun voidaan hankkia myös vaihtoehtoisia sijoituksia tasapainottamaan korkosijoituksista saatavaa matalahkoa tuottoa. Sota Ukrainassa aiheutti levottomuutta ja jännitteitä sekä heikensi merkittävästi sijoitusmarkkinatilanteen käyttäytymisen ennustamista.

Sijoitusvuosi 2022 oli yleisen pääomamarkkinakehityksen myötä myös Kuntaliiton salkun osalta heikko. Markkinakehitykseen syinä olivat mm. Ukrainan sodan generoima energiakriisi, laukkaava inflaatio sekä voimakas korkotason nousu. Pitkien valtionlainojen tuotot jäivät ennätyksellisesti pakkaselle ja samaan aikaan osakekurssit painuivat merkittävästi. Osakkeiden ja joukkolainojen välillä hajauttamisesta ei saanut tavanomaista hyötyä, kun kummankin omaisuuslajin tuotot jäivät selvästi miinukselle. Kuntaliiton sijoituspolitiikka päivitettiin vuonna 2021 ja vuoden 2022 aikana salkunhoitajat kilpailutettiin yhteistyössä Suomen Kuntasäätiön kanssa. Julkisen hankintakilpailun lopputuloksena korko-osakesalkun hoitajiksi valikoituivat Aktia, Evli ja Nordea Asset Management ja samassa yhteydessä, mutta erikseen kilpailutettu vaihtoehtoisten sijoitusten salkku sai hoitajakseen Evlin. Salkut OP:sta ja SEB:stä tyhjennettiin vähitellen juuri ennen vuodenvaihdetta. Kuntaliiton salkun markkina-arvo laski vuoden aikana 12,4 prosenttia ollen vuoden lopussa 74,7 miljoonaa euroa.

Vuosi 2023 oli kehnon sijoitusvuoden 2022 jälkeen useimmille omaisuusluokille suotuisa. Osakemarkkinoita tukivat odotettua parempi talouskasvu, energian hinnanlaskun myötä inflaation maltillistuminen, Kiinan talouskasvun elpyminen ja keskuspankkien koronnostosyklin päättymisen. Lokakuun inflaatiolukujen

käynnistämä voimakas omaisuusarvojen nousu jatkui vuoden loppuun asti. Korkosijoitukset alkoivat tuottaa vuonna 2023, mikä luo korkosijoitusten tuottoille myös jatkossa korkeampia odotuksia kuin viimeisten 10 vuoden aikana. Tekoälyinnostusta nähtiin pääomamarkkinoillakin ja uusien tekoälysovellusten julkaisuilla oli vaikutusta myös sijoitusmarkkinoihin.

Sota Ukrainassa jatkui ja uusi geopoliittisten riskien nousu Lähi-Idässä lisäsi monimutkaistavia tekijöitä maailmanpoliittisessa tilanteessa.

Vuoden 2022 aikana kilpailutetut uudet salkunhoitajat Nordea Asset Management ja Aktia sekä salkunhoitoa jatkanut Evli aloittivat uusien salkkujen kanssa vuoden alussa. Päivitetty sijoituspolitiikka mahdollistaa Kuntaliitolle vaihtoehtoiset sijoitukset, joiden salkunhoitajaksi kilpailutuksessa valikoitui Evli.

Kuntaliiton sijoitussalkun markkina-arvo kasvoi 9,6 prosenttia vuonna 2023 ollen vuoden lopussa 81,9 miljoonaa euroa. Vaihtoehtoisten sijoitusten sitoumukset tilinpäätöshetkellä ovat yhteensä 7 700 000 euroa. Kutsuttu osuus on 2 052 725,42 ja kutsumaton osuus yhteensä 5 582 428,35 euroa.

Kuntaliiton sijoitussalkun markkina-arvo kasvoi 11,3 prosenttia **vuonna 2024** ollen vuoden lopussa 91,2 miljoonaa euroa. Varainhoitajina toimivat Aktia, Evli ja Nordea Asset Management. Salkussa oli vuoden lopussa 66,6 prosenttia osakkeita, 29,7 prosenttia korko- ja 3,5 prosenttia vaihtoehtoisia sijoituksia. Parhaiten vuoden 2024 aikana Kuntaliiton salkussa tuottivat eurooppalaiset, pohjoismaiset ja USA:n osakkeet. Sijoituspolitiikka päivitettiin salkun omaisuusluokkien osalta niin, että neutraaliallokaatiossa osakkeiden osuus on 60 prosenttia, korkosijoitusten 25 prosenttia ja vaihtoehtoisten sijoitusten 15 prosenttia.

Vuosi 2023 oli ollut sijoittajalle tuottoisa ja suotuisan kehityksen odotettiin jatkuvan vuonna 2024. Näin kävikin, erityisesti Yhdysvaltain osakemarkkinat nousivat vahvasti isolta osin mahtiseitsikon (Apple, Microsoft, Amazon, Alphabet, Meta, Nvidia ja Tesla) takia. Heinä–elokuun vaihteessa markkinoilla tapahtui notkahdus, kun samaan aikaan Yhdysvaltain työllisyysluvut olivat odotuksia heikompia herättäen pelkoa taantumasta, ja Japanin keskuspankin yllättävän suuri koronnosto vahvisti jeniä sysäten Japanin pörssin roimaan laskuun. Hermostuneisuus jäi kuitenkin lyhytaikaiseksi ja loppuvuoden aikana julkaistut Yhdysvaltain talousluvut siirsivät taantumahuolia taka-alalle.

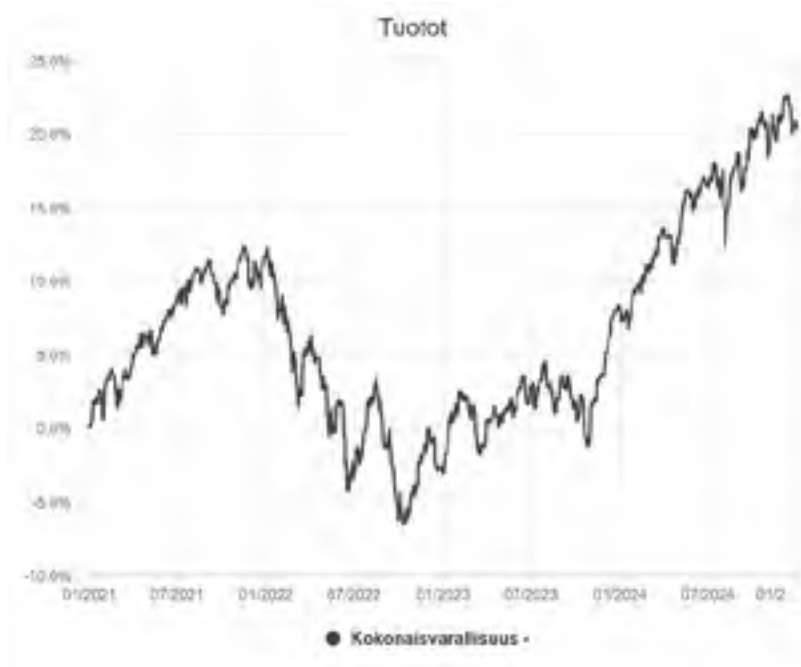
Geopoliittinen tilanne pysyi haastavana koko vuoden, kun Lähi-idän kriisi eskaloitui useasti ja Ukrainan sota jatkui kolmatta vuotta. Markkinavaikutukset jäivät kuitenkin vähäisiksi eivätkä konfliktit aiheuttaneet suurempia häiriöitä raaka-ainemarkkinoilla eikä rahtiliikenteessä.

Keskuspankkien rahapolitiikat olivat markkinoiden päähuomion kohteena. Inflaation talttumisen loi odotuksia keskuspankkien rahapolitiikan keventämiseen. Euroopan keskuspankki aloitti koronlaskut kesäkuussa ja Yhdysvaltain

keskuspankki syyskuussa. Ohjauskorkoja laskettiin lisää loppuvuoden aikana, joskin korot pysyivät edelleen talouskasvua hidastavalla tasolla. Vuosi 2024 oli vilkas vaalivuosi, joka huipentui marraskuussa Yhdysvaltain presidentinvaaleihin. Sijoittajamyönteisenä pidetyn Donald Trumpin vahvaan vaalivoittoon reagoitiin pörsseissä positiivisesti.

M€	Sijoitussalkku vuoden lopussa	Muutos M€	Muutos %
2021	85,3	8,0	10,3
2022	74,7	-10,5	-12,4
2023	81,9	7,2	9,6
2024	91,2	9,3	11,3

Sijoitussalkun tuotto% 2021–2024



LIITE 1.

Kuntaliiton luottamuselinten kokoonpanot vuosina 2021–2024

2021

Valtuuskunta

Varsinaiset jäsenet

Helsingin vaalipiiri

Asko-Seljavaara Sirpa
Kaleva Atte
Urho Ulla Marja
Jalovaara Ville
Kivekäs Otso
Diarra Fatim
Harjanne Atte
Malin Petra
Borgarsdóttir Sandelin Silja

Uudenmaan vaalipiiri

Markkula Markku
Perttu Helinä
Vestman Heikki
Patinen Jussi
Kiljunen Kimmo
Pahlman Irma
Sistonen Markku
Havula Tapio
Lintula Tiia
Raunu Päivi
Liimatainen Tiina
Andersson Otto

Varsinais-Suomen vaalipiiri

Kattelus Lauri 1.1.2018–31.7.2021
Forsblom Toni 1.8.–31.12.2021
Mikkola Mari

Pokki Pertti
Ruottu Annina
Sarlund Katri 1.1.2018–31.7.2021
Lindberg Marko 1.8.–31.12.2021
Rinne Pirjo 1.1.2018–31.7.2021
Rand Jorma 1.8.–31.12.2021

Varajäsenet sijaantulojärjestyksessä

Saxberg Mirita Kok.
Niskanen Dani-Joakim Kok.
Apter Ted Kok.
Heinäluoma Eveliina SDP
Vanhainen Reetta Vihr.
Vesikansa Sanna Vihr.
Ohisalo Maria Vihr.
Arhinmäki Paavo Vas.
Rantala Marcus RKP

Laiho Mia Kok.
Lehmuskallio Paula Kok.
Tamminen Sami Kok.
Koroma-Hintikka Maria Kok.
Korpi Marianne SDP
Kähärä Sirkka-Liisa SDP
Lindberg Arto SDP
Metsäkivi Sari Kesk.
Nieminen Eeva-Liisa Vihr.
Pispala Leni Vihr.
Lehto Timo Vas.
Walls Anders RKP

Forsblom Toni 1.1.2018–31.7.2021 Kok.
Ruohonen Sini Kok.
Mäki-Punto-Ristanen Tarja Kok.
1.8.–31.12.2021
Koivusalo Mari-Eliina SDP
Santalahahti Samuli Kesk.
Lindberg Marko 1.1.2018–31.7.2021 Vihr.
Heino Sini 1.8.–31.12.2021 Vihr.
Rand Jorma 1.1.2018–31.7.2021 Vas.
Yrttiaho Johannes 1.8.–31.12.2021 Vas.

Satakunnan vaalipiiri

Laitinen-Pesola Jaana 1.1.2018–31.7.2021	Marttinen Matias 1.1.2018–31.7.2021	Kok.
Marttinen Matias 1.8.–31.12.2021	Kähkönen Kari 1.8.–31.12.2021	Kok.
Jokinen-Anttila Leena	Viitala Juha	SDP
Jalonen Vesa	Vuorela Sari	Kesk.
Saarinen Pauli	Rantanen Jani	PS

Ahvenanmaan maakunnan vaalipiiri

Eriksson Tage	Karlsson Bo-Yngve	Åland
---------------	-------------------	-------

Hämeen vaalipiiri

Vahter Merja	Lähteenkorva Jaana	Kok.
Bitter Riku	Karjalainen Riitta 1.1.2018–31.7.2021	Kok.
	Ahtiainen Marko 1.8.–31.12.2021	Kok.
Nahkuri Miia	Laatikainen Anne	SDP
Lehtimäki Kirsi-Maarit	Hyytiä Kari	SDP
Häggman Johanna	Talja Martti	Kesk.
Ronkainen Jari	Nieminen Mira	PS
Falk Sonja	Portin Ismo	KD

Pirkanmaan vaalipiiri

Parhankangas Kirsi	Kostiainen Leena	Kok.
Andersson Jari	Taina Anneli	Kok.
Jokinen Jenni	Järvinen Pekka	SDP
Ala-Herttuala Marika	Lounasranta Marko	SDP
Kuisma Juha 1.1.2018–31.7.2021	Sarvijärvi Minna 1.1.2018–31.7.2021	Kesk.
Sarvijärvi Minna 1.8.–31.12.2021	Hakanen Pertti 1.8.–31.12.2021	Kesk.
Koto Sonja	Friman Väinö 1.1.2018–31.7.2021	Vihr.
	Suoniemi Susanna 1.8.–31.12.2021	Vihr.

Kaakkois-Suomen vaalipiiri

Kirjavainen Marika	Leppänen Jouko	Kok.
Salmisaari Timo	Harjumaaskola Jarkko	SDP
(siirtynyt SDP:stä keskustaan)		
Taavitsainen Satu	Malm Niina	SDP
Pakkanen Markku	Helminen Kristiina 1.1.2018–31.7.2021	Kesk.
Kuikka Seija 1.1.2018–31.7.2021	Vuorinen Jukka 1.1.2018–31.7.2021	Kesk.
Tynkkynen Jonne 1.8.–31.12.2021	Hänninen Jaakko 1.8.–31.12.2021	Kesk.
Lehto Raul	Aksels Tuulikki	PS

Savo-Karjalan vaalipiiri

Berg-Väänänen Nelli 1.1.2018–31.7.2021	Törmälä Anssi 1.1.2018–31.7.2021	Kok.
Törmälä Anssi 1.8.–31.12.2021	Tuija Kastari 1.8.–31.12.2021	Kok.
Suhonen Timo	Lahtela Esa 1.1.2018–31.7.2021	SDP
Ojalampi Mari 1.1.2018–31.7.2021	Sokka Irja	SDP
Lahtela Esa 1.8.–31.12.2021	Nyyssönen Leena 1.8.–31.12.2021	SDP
Markkanen Sallamaarit 1.1.2018–20.5.2021	Musikka Sinikka 1.1.2018–19.5.2021	Kesk.
Musikka Sinikka 20.5.2021–31.12.2021	Savolainen Leila 1.1.2018–31.7.2021	Kesk.
Saastamoinen Kari 1.1.2018–31.7.2021	Reijonen Eero 14.9.2021–31.12.2021	Kesk.
Savolainen Leila 1.8.–31.12.2021	Pahajoki Juho 1.8.–31.12.2021	Kesk.

Vaasan vaalipiiri

Koski Susanna	Heinonen Kimmo	Kok.
Berg Kim	Isotalus Tiina	SDP
Lehtimäki Esko	Rintamäki Merja	Kesk.
Kerola Mari	Ojaniemi Kati	Kesk.
Stenman Ulf 1.1.2018–20.5.2021	Björklund Mikaela 1.1.2018–20.5.2021	RKP
Frantz Hans 20.5.2021–31.12.2021	Lithen Carola 14.9.2021–31.12.2021	RKP
Nummensalo Kati	Rantanen Kimmo	KD

Keski-Suomen vaalipiiri

Selin Jaakko	Timperi Kati-Erika	Kok.
Puro Markku	Kalmari Leena	SDP
Honkonen Petri	Lindell Leila	Kesk.
Mäkinen Tuija	Kuorelahti-Juntunen Pulmu	Vihr.

Oulun vaalipiiri

Heikkinen Janne	Heinonen Niilo	Kok.
Hietala Heli	Laine Sanna	SDP
Vehkaperä Mirja	Mattila Hanna-Leena 1.1.2018–31.7.2021	Kesk.
Mattila Hanna-Leena 1.8.–31.12.2021	Karjalainen Esa	Kesk.
Mulari Keijo	Niinikoski Eija-Riitta	Kesk.
Hänninen Tuomo 1.1.2018–31.7.2021	Leiviskä Matti 1.8.–31.12.2021	Kesk.
Paasimaa Veli	Räsänen Aki	Vas.
Moilanen Ahti	Aavakare Eila	PS

Lapin vaalipiiri

Salmijärvi Petteri	-	Kesk.
Ponkala Markku	-	Kesk.
Keränen Pertti	Ahlakorpi Anni	Vas.

Hallitus

Varsinaiset jäsenet

Kokko Annika, Hyvinkää	Kok.
Sazonov Daniel, Helsinki	Kok.
Rautio Sari, Hämeenlinna	Kok.
Sankelo Janne, Kauhava	Kok.
Lehtonen Harri, Eura	SDP
Lyly Lauri, Tampere	SDP
Räsänen Joona, Lohja	SDP
Lehtosalo-Lönnberg Eeva-Kaisa, Sysmä	Kesk.
Taponen Merja, Janakkala	Kesk.
Tölli Tapani, Tyrnävä	Kesk.
Lumela Meri, Jyväskylä	Vihr.
Rantanen Tuomas, Helsinki	Vihr.
Kankaanniemi Toimi, Jyväskylä	PS
Korhonen Martti, Oulu	Vas.
Nylander Mikaela, Porvoo	RKP

Varajäsenet

Mäkinen Tapani, Vantaa	Kok.
Ikonen Anna-Kaisa, Tampere	Kok.
Talvitie Mari-Leena, Oulu	Kok.
Autto Heikki, Rovaniemi	Kok.
Alatalo Juuso, Mynämäki	SDP
Lepola Kaisa, Forssa	SDP
Röppänen Neeta, Kuopio	SDP
Pelttari Pekka, Tornio	Kesk.
Seppälä Topi, Kouvola	Kesk.
Karjalainen Mira, Liperi	Kesk.
Hertell Sirpa, Espoo	Vihr.
Saario Mari, Kaarina	Vihr.
Reijonen Minna, Kuopio	PS
Minkkinen Minna, Tampere	Vas.
Ollikainen Mikko, Maalahti	RKP

Pienten kuntien neuvottelukunta

Varsinaiset jäsenet

Putus Jaana, Pornainen
Ekström Anna, Vehmaa
Sankari Jeremias, Hartola
Berg Ari, Parikkala
Tuhkanen Anna-Liisa, Keitele
Ahonen Esko, Lestijärvi, pj
Koskela Lea, Kemijärvi
Vertanen Lasse, Evijärvi, vpj
Tolonen Jussi, Hyrynsalmi
Runolinna Liljan-Kukka, Pornainen
Hännikäinen Rauno, Padasjoki
Savukoski Riitta, Kemijärvi
Ylhäinen Taito, Masku
Roivas-Korhonen Soile, Hausjärvi
Karv Thomas, Uusikarlepyy

Henkilökohtainen varajäsen

Kalliokivi Markus, Pukkila	Kesk.
Siiri Marja-Leena, Eurajoki	Kesk.
Nordenswan Kaj, Hattula	Kesk.
Luukkonen Erkki, Puumala	Kesk.
Tolonen Tarja, Ristijärvi	Kesk.
Kultalahti Terhi, Evijärvi	Kesk.
Ruotsalainen Martti, Simo	Kesk.
Häkkinen Pekka, Hankasalmi	SDP
Aholainen Anne, Leppävirta	SDP
Koivisto Anni, Utsjoki	SDP
Myllys Ahti, Rantasalmi	Kok.
Madekivi Sirkka, Punkalaidun	Kok.
Pentikäinen Pia, Suonenjoki	PS
Nordberg Aulis, Utsjoki	Vas.
Örnell-Backman Jenny, Kemiönsaari	RKP

Ruotsinkielinen neuvottelukunta

Varsinaiset jäsenet

Ollikainen Mikko, Maalahti, pj
af Hällström Nina, Espoo
Ingo Christoffer, Mustasaari
Wikman Camilla, Kokkola
Blomqvist-Liljeblad Anna-Kajsa,
Kristiinankaupunki
Vörlund-Wallenius Terhi, Turku
Månsson Björn, Helsinki
Sjökvis Peter, Närpiö, vpj
Helin Erica, Parainen
Heimberg Ulf, Raasepori
Sundqvist Lisen, Pietarsaari

Henkilökohtainen varajäsen

Lindqvist Kaj, Sipoo	RKP
von Schoultz Catharina, Porvoo	RKP
Norrgård Martin, Vaasa	RKP
Brännbacka-Brunell Brita, Pietarsaari	RKP
Mangs Carl-Gustav, Kaskinen	RKP
Ducander Sebastian, Parainen	RKP
Ismark Runa, Helsinki	RKP
Åkers Rebecca, Mustasaari	SDP
Boldt Hildur, Helsinki	SDP
Kalhari Veronica, Espoo	SDP
Ittonen Jarmo, Pietarsaari	Vas.

Nyholm Henrik, Helsinki
Apter Ted, Helsinki
Lehtonen Mona, Parainen
Andersen Jonny, Maarianhamina

Gran Birgitta, Hanko
Långsjö Camilla, Sipoo
Oinonen Rolf, Lohja
Sara Kemetter, Maarianhamina

Vas.
Kok.
Vihr.
Åland

Vaalilautakunta

Varsinainen jäsen

Kokko Annika, pj 1.1.2018–26.11.2020
Laavi Elina, pj 26.11.2020–16.2.2022
Tuuri Pekka, 1. vpj

Pakarinen Helena, 2. vpj
Elo Tiina
Koikkalainen Mikko
Sandvik Ossi
Österholm Minna
Rekimies Mikko

Henkilökohtainen varajäsen

Markkanen Jouni	Kok.
	Kok.
Korhonen Ari 1.1.2018–26.11.2020	SDP
Berg Kim 26.11.2020–16.2.2022	SDP
Miettinen Ilkka	Kesk.
Kankaanpää Risto	Vihr.
Leppänen Joonas	Vas.
Konttinen Heimo	PS
Hällfors Christoffer	RKP
Portin Ismo	KD

2022–2024

Valtuuskunta

Varsinaiset jäsenet

Helsingin vaalipiiri

Karhuvaara Arja
Muurinen Seija
Sazonov Daniel
Jalovaara Ville
Halla-aho Jussi
Diarra Fatim
Rantanen Tuomas
Arhinmäki Paavo
Månsson Björn

Niskanen Dani-Joakim	Kok.
Suomalainen Nina	Kok.
Meri Otto	Kok.
Vepsä Sinikka	SDP
Raatikainen Mika	PS
Pasanen Amanda	Vihr.
Yanar Ozan	Vihr.
Malin Petra	Vas.
Biaudet Eva	RKP

Uudenmaan vaalipiiri

Keto-Huovinen Pihla
Sundqvist Kaj
Uski Nina
Vuornos Henrik 1.1.–20.5.2022
Räf Marika 20.5.2022–
Peltonen Eemeli
Pentikäinen Aulikki
Valtonen Mikko
Luukkala Pirjo
Koponen Ari
Slunga-Poutsalo Riikka
Nevanlinna Risto
Valtanen Hanna
Walls Anders

Räf Marika 1.1.–20.5.2022	Kok.
Lehmuskallio Paula	Kok.
Elo Simon	Kok.
Räty Virpi	Kok.
Ala-Reinikka Tapani 20.5.2022–	Kok.
Kähärä Sirkka-Liisa	SDP
Perholehto Pinja	SDP
Åkerfelt Heidi	SDP
Suhonen Otto	Kesk.
Juvonen Arja	PS
Immonen Jari	PS
Savola Heikki	Vihr.
Löyttyniemi Meri	Vihr.
Gestrin Christina	RKP

Varsinais-Suomen vaalipiiri

Mikkola Mari	Forsblom Toni	Kok.
Ruohonen Sini	Rannikko-Laine Malla	Kok.
Koivusalo Mari-Elina	Leino Jukka	SDP
Rantala Jukka	Vuola Hanna	Kesk.
Koski Silvia	Pilpola Juhani	PS
Särkijärvi Helena	Heino Sini	Vihr.
Kauppinen Jenni	Nieminen Tomi	Vas.

Satakunnan vaalipiiri

Kaski Bia	Huuska Otso	Kok.
Jokinen-Anttila Leena	Kallio Reijo	SDP
Lahto Christa 1.1.2022–25.5.2023	Riuttamäki Ilkka 1.1.2022–25.5.2023	PS
Riuttamäki Ilkka 25.5.2023–	Kaskimäki Veijo 25.5.2023–	PS
Ranne Kaarina	Kailaanmäki Pasi (Sit.)	Vihr.

Ahvenanmaan maakunnan vaalipiiri

Eriksson Jana	Karlsson Bo-Yngve	Åland
---------------	-------------------	-------

Hämeen vaalipiiri

Lehkonen Helena	Tiippa Risto	Kok.
Rahkonen Hannu	Väli-Torala Venla	Kok.
Nahkuri Miia 1.1.–20.5.2022	Lehtimäki Kirsi 1.1.–20.5.2022	SDP
Lehtimäki Kirsi 20.5.2022–	Laatikainen Anne 20.5.2022–	SDP
Heino Marko	Nieminen Mira 1.1.–20.5.2022	PS
	Palo Petri 20.5.2022–	PS
Falk Sonja	Saari Hannele	KD

Pirkanmaan vaalipiiri

Andersson Jari	Aspila Riina	Kok.
Jarva Marko	Paalanen Piila	Kok.
Ala-Herttuala Marika	Järvenpää Esa	SDP
Karisalmi Leevi	Lounasranta Marko	SDP
Kymäläinen Sami	Einola-Virtanen Heli	PS
Huhtala Anita	Suoniemi Susanna	Vihr.
Lehtonen Anneli	Aaltonen Mikko	Vas.

Kaakkois-Suomen vaalipiiri

Leppänen Jouko	Helminen Anna	Kok.
Melkko Sari	Taavitsainen Satu	SDP
Repo Hannu	Harjumaaskola Jarkko	SDP
Valkeapää Lassi	Auvinen Hannu	Kesk.
Lehto Raul	Visunen Kirsi	PS

Savo-Karjalan vaalipiiri

Hjälmi Heli	Pääkkö Sakari	Kok.
Kaartinen Tiina	Hedman Pia	SDP
Kämäräinen Matti	Pulkka Juho 1.1.–2.12.2022	Kesk.
Markkanen Sallamaarit	Kuittinen Matti	Kesk.
	Piiparinen Auli 2.12.2022–	Kesk.
Pentikäinen Pia 1.1.–20.5.2022	Mara Outi 1.1.–20.5.2022	PS
Mara Outi 20.5.2022–	Kekkonen Anne 20.5.2022–	PS

Vaasan vaalipiiri

Heinonen Marko	Heinonen Kimmo	Kok.
Lehtimäki Esko	Koskinen Sami	Kesk.
Rautiola Piia	Laitila Susanna	Kesk.
Mäkynen Jukka	Koskela Harri	PS
Antfolk Henrik	Frantz Hans	RKP
Ruotsala Aki	Nummensalo Kati	KD

Keski-Suomen vaalipiiri

Koikkalainen Emilia	Forsberg Caius	Kok.
Rantanen Piritta	Mäkinen Riitta	SDP
Könttä Joonas	Aula Maria Kaisa	Kesk.
Kuorelahti-Juntunen Pulmu	Lyytinen Leena	Vihr.

Oulun vaalipiiri

Hänninen Juha	Talvitie Mari-Leena 1.1.–20.5.2022	Kok.
	Heikkinen Janne 20.5.2022–	Kok.
Määttä Piia	Parviainen Ulla	Kesk.
Rauhala Rami	Poukkula Pekka	Kesk.
Vehkaperä Mirja	Veteläinen Milla	Kesk.
Moilanen Ahti	Aavakare Eila	PS
Kortelainen Miikka	Niiranen Pasi	Vas.

Lapin vaalipiiri

Lepojärvi Tommi	Ponkala Markku	Kesk.
Salmela Mirva	Niemelä Veikko	Kesk.
Ojala-Niemelä Johanna	Harju Markku	SDP
Keränen Pertti	Mustafi Albana	Vas.

Hallitus

Varsinaiset jäsenet

Autto Heikki, Rovaniemi 17.2.2022–30.11.2023	Kok.
Grahn-Laasonen Sanni, Forssa 17.2.2022–18.6.2023	Kok.
Ikonen Anna-Kaisa, Tampere 17.2.2022–20.6.2023	Kok.
Vuornos Henrik, Espoo	Kok.
Talvitie Mari-Leena, Oulu 1.12.2023–	Kok.
Ahola Lotta, Jämsä 1.12.2023–	Kok.
Kummola Kalervo, Tampere 1.12.2023–	Kok.
Lyly Lauri, Tampere	SDP
Nahkuri Miia, Riihimäki	SDP
Räsänen Joona, Lohja	SDP
Lehtosalo-Lönnberg Eevakaisa, Sysmä	Kesk.
Rossi Markku, Kuopio	Kesk.
Kankaanniemi Toimi, Jyväskylä	PS
Pentikäinen Pia, Suonenjoki	PS
Lumela Meri, Jyväskylä	Vihr.
Sauri Pekka, Helsinki	Vihr.
Korhonen Martti, Oulu	Vas.
Johansson Johan, Kauniainen	RKP

Varajäsenet

Ahola Lotta, Jämsä 17.2.2022–1.12.2023	Kok.
Kataja Sampsa, Pori	Kok.
Kaunistola Mari, Pori 1.12.2023–	Kok.
Talvitie Mari-Leena, Oulu 17.2.2022–1.12.2023	Kok.
Vierunen Maarit, Helsinki 1.12.2023–	Kok.
Virsunen Jussi, Lappeenranta	Kok.
Alatalo Juuso, Mynämäki	SDP
Valtanen Pirkko, Raahe	SDP
Väätäinen Tuula, Kuopio	SDP
Jalonen Vesa, Eurajoki	Kesk.
Häggman Johanna, Forssa	Kesk.
Nieminen Mira, Lahti	PS
Ylhäinen Taito, Masku	PS
Jokinen Sari, Riihimäki 17.2.–31.12.2022	Vihr.
Mustakallio Jaakko, Tampere	Vihr.
Lintula Tiia, Järvenpää 1.1.2023–	Vihr.
Järvinen Anni, Joensuu	Vas.
Brännkärr Malin, Kruunupyy	RKP

Pienten kuntien neuvottelukunta

Varsinaiset jäsenet

Kaskinen Anna, Vehmaa 17.2.2022–3.11.2024
Salminen Maarit, Taivassalo 29.11.2024–
Ukkola-Paronen Sisko, Virolahti
Lamponen Markku, Mäntyharju
Koskenranta Jari, Petäjävesi
Oinas-Panuma Olga, Pudasjärvi, pj
Pärkkä Timo, Halsua
Savukoski Riitta, Kemijärvi
Pukkinen Jaakko, Isokyrö
Valve Mari, Pornainen
Kärkkäinen Ilpo, Sonkajärvi, vpj
Harju Jukka, Laihia
Nissilä Josefina, Rautjärvi
Karlstedt Kaj, Inkoo
Soldatkin Päivi, Paltamo
Korhonen Markku, Karkkila

Henkilökohtainen varajäsen

Kurki Sanna, Askola	Kesk.
Kurki Sanna, Askola	Kesk.
Rämä Antti, Luumäki	Kesk.
Mäkituomas Antti, Pello	Kesk.
Koskinen Satu, Karstula	Kesk.
Tolonen Helka, Ristijärvi	Kesk.
Ahonen Esko, Evijärvi	Kesk.
Madekivi Sirkka, Punkalaidun	Kok.
Saastamoinen Jyri, Paltamo	Kok.
Sajomaa Lennu, Pukkila	PS
Jordberg Tuukka, Myrskylä	PS
Runolinna Liljan-Kukka, Pornainen	SDP
Tolonen Jussi, Hyrynsalmi	SDP
Ohlis Karita, Vöyri	RKP
Pikkarainen Rauno, Kiuruvesi	Vas.
Tasala Auli, Keminmaa	Sit.

Ruotsinkielinen neuvottelukunta

Varsinaiset jäsenet

Ollikainen Mikko, Maalahti, pj
Månsson Björn, Helsinki
Ingo Christoffer, Mustasaari
Ingo Christoffer, Mustasaari
Vörlund-Wallenius Terhi, Turku

Henkilökohtainen varajäsen

Sirén-Aura Monica, Vaasa	RKP
Palmén Karin, Helsinki	RKP
Ranta Anne-Mie, Kruunupyy 17.2.2022–13.12.2023	RKP
Tokou Maria, Kruunupyy 23.5.2024–	RKP
Björkroth Tomas, Parainen	RKP

Sandlin Anders, Pietarsaari	Lillmangs Eva, Kristiinankaupunki	RKP
Ismark Runa, Helsinki	Horsma Joakim, Helsinki	RKP
Sigfrids Frida, Porvoo	Liljestränd Tom, Loviisa	RKP
af Hällström Nina, Espoo	Lundén Rasmus, Espoo	RKP
Alén Isabella, Raasepori	Andersson Laila, Siuntio	RKP
Bardy Johan, Kotka	Bjurström Rikard, Tampere	RKP
Boström Mona, Kemiönsaari	Törnqvist Stefan, Kirkkonummi	Kok.
Grundström Camilla, Raasepori	Alajoki Kai, Turku	SDP
Sjöqvist Peter, Närpiö, vpj	Karlsson Anette, Porvoo	SDP
Sundqvist Lisen, Pietarsaari	Wass Tomy, Kemiönsaari	Vas.
Fellman Nina, Mariehamn	Lindström Elias, Mariehamn	Åland

Vaalilautakunta 17.2.2022–23.5.2024

Varsinainen jäsen

Laavi Elina, pj 17.2.2022–1.12.2023
Elo Timo, pj 1.12.2023–
Tuuri Pekka, 1. vpj 17.2.–2.12.2022
Uosukainen Kimi, 1. vpj 2.12.2022–
Pakarinen Helena, 2. vpj
Koskinen Marko
Kyrölä Kimmo 17.2.–2.12.2022
Mäntylä Aleksi 2.12.2022–1.12.2023
Mankki Sarianna 1.12.2023–
Saarelainen Antti 17.2.2022–1.12.2023
Aromaa Juuso 1.12.2023–
Hällfors Christoffer
Rekimies Mikko

Henkilökohtainen varajäsen

Elo Timo 17.2.2022–1.12.2023 Kok.
Vesala Antti 1.12.2023– Kok.
Kujanpää Katri 17.2.–2.12.2022 SDP
Tuuri Pekka 2.12.2022– SDP
Miettinen Ilkka Kesk.
Kallio Kirsi PS
Kankaanpää Risto Vihr.
Kankaanpää Risto Vihr.
Kankaanpää Risto Vihr.
Koikkalainen Mikko 17.2.2022–1.12.2023 Vas.
Laitinen Elias 1.12.2023– Vas.
Grundström Maria RKP
Portin Ismo KD

Vaalilautakunta 23.5.2024–

Kuntaliiton johtava juristi Ida Sulin,
Kuntaliiton juristi Katriina Martikainen,
Kuntaliiton hallintoasiantuntija Nina Eriksson sekä
myöhemmin rekrytoitava projektihenkilö.

Vaalivalmistelutoimikunta 23.5.2024–

Varsinainen jäsen

Timo Elo, pj.
Kimi Uosukainen
Pauliina Maukonen
Marko Koskinen
Sarianna Mankki
Juuso Aromaa
Christoffer Hällfors
Mikko Rekimies

Henkilökohtainen varajäsen

Joel Elmaci
Tuuri Pekka
Juha Isoaho
Kai Karhukorpi
Risto Kankaanpää
Vesa Takaluoma
Maria Grundström
Ismo Portin

Kok.
SDP
Kesk.
PS
Vihr.
Vas.
RKP
KD



Helsinki 2025

Vaalivalmistelutoimikunnan ehdotus, Kuntaliiton valtuuskunta 2025-2029

	Varsinainen jäsen	Maakunta	Henkilökohtainen varajäsen	Maakunta	Puolue
1	Mikko Valtonen	Uusimaa	Maria Luoma	Uusimaa	SDP
2	Jatta Juhola	Etelä-Savo	Sari Melkko	Kymenlaakso	SDP
3	Josefina Nissilä	Etelä-karjala	Titta Erkkilä	Kymenlaakso	SDP
4	Nita Austero	Uusimaa	Antti Vuorela	Uusimaa	SDP
5	Tiina Kaartinen	Pohjois-Savo	Emilia Kangaskolkka	Pohjois-Karjala	SDP
6	Mari-Elina Koivusalo	Varsinais-Suomi	Henri Remander	Varsinais-Suomi	SDP
7	Pasi Heinämaa	Kanta-Häme	Kirsi Lehtimäki	Päijät-Häme	SDP
8	Jasmin Granholm	Pohjanmaa	Hannu Repo	Etelä-Karjala	SDP
9	Eemeli Kajula	Lappi	Anni Koivisto	Lappi	SDP
10	Leevi Karisalmi	Pirkanmaa	Marika Ala-Herttuala	Pirkanmaa	SDP
11	Leena Jokinen-Anttila	Satakunta	Voitto Raita-Aho	Satakunta	SDP
12	Pia Hiltunen	Pohjois-Pohjanmaa	Antti Asp	Pirkanmaa	SDP
13	Miikka Lönnqvist	Päijät-Häme	Sami Salminen	Päijät-Häme	SDP
14	Niilo Toivonen	Uusimaa	Marko Salmela	Pohjois-Pohjanmaa	SDP
15	Arto Liikanen	Keski-Suomi	Mikko Lievonon	Uusimaa	SDP
16	Riku Honkasalo	Uusimaa	Taija Kämäräinen	Uusimaa	KOK
17	Terhi Enjala	Uusimaa	Jari Vähämäki	Uusimaa	KOK
18	Petteri Lindfors	Uusimaa	Arja Uusitalo	Uusimaa	KOK
19	Seija Muurinen	Uusimaa	Venla Kalmi	Päijät-Häme	KOK
20	Juha Hakola	Uusimaa	Mikko Korkeakoski	Pohjois-Pohjanmaa	KOK
21	Marko Jarva	Pirkanmaa	Jari Alkkiomäki	Pirkanmaa	KOK
22	Saana Vahvelainen	Pirkanmaa	Riina Aspila	Pirkanmaa	KOK
23	Anna-Leena Yli-Jama	Varsinais-Suomi	Janne Aso	Varsinais-Suomi	KOK
24	Marko Ahtiainen	Kanta-Häme	Helena Lehtonen	Kanta-Häme	KOK
25	Janne Jukkola	Pohjanmaa	Annu Ridanpää-Taittonen	Etelä-Pohjanmaa	KOK
26	Juha Hänninen	Pohjois-Pohjanmaa	Tuula Mustonen	Kainuu	KOK
27	Timo Elo	Pohjois-Karjala	Heli Vara	Pohjois-Karjala	KOK
28	Bia Kaski	Satakunta	Kari Kähkönen	Satakunta	KOK
29	Emilia Koikkalainen	Keski-Suomi	Unto Väisänen	Kainuu	KOK
30	Saara Liukkonen	Etelä-Savo	Jani Sensio	Etelä-Savo	KOK
31	Tuomo Suihkonen	Uusimaa	Tea Nieminen	Uusimaa	KESK
32	Jukka Rantala	Varsinais-Suomi	Pekka Kuusisto	Varsinais-Suomi	KESK
33	Sari Vuorela	Satakunta	Leena Suojala	Kanta-Häme	KESK
34	Tuukka Liuha	Pirkanmaa	Minna Sarvijärvi	Pirkanmaa	KESK
35	Vappu Kuokka	Kymenlaakso	Veeti Kondratjeff	Etelä-Karjala	KESK
36	Hannu Auvinen	Etelä-Savo	Markku J. Lamponen	Etelä-Savo	KESK
37	Terttu Ruotsalainen	Pohjois-Savo	Helena Pakarinen	Pohjois-Karjala	KESK
38	Sami Koskinen	Pohjanmaa	Esko Lehtimäki	Etelä-Pohjanmaa	KESK
39	Olga Oinas-Panuma	Pohjois-Pohjanmaa	Marjut Suviaro	Pohjois-Pohjanmaa	KESK
40	Heikki Huotari	Kainuu	Tiina Halttunen	Uusimaa	KESK
41	Mirva Salmela	Lappi	Tommi Lepojärvi	Lappi	KESK
42	Hanna-Kaisa Lähde	Etelä-Karjala	Susanna Sielo	Uusimaa	VIHR
43	Elma Hyöky	Keski-Suomi	Vilma Järvisalo	Pirkanmaa	VIHR
44	Laura Pullinen	Satakunta	Pyry Väre	Satakunta	VIHR
45	Kristiina Vanhala-Selin	Päijät-Häme	Ari-Pekka Liukkonen	Keski-Suomi	VIHR
46	Tiina Elo	Uusimaa	Timo Raivio	Uusimaa	VIHR
47	Risto Nevanlinna	Uusimaa	Jouni Kaikkonen	Päijät-Häme	VIHR

48	Santeri Leinonen	Uusimaa	Oskari Siitari	Satakunta	VIHR
49	Sari Ekorre	Lappi	Laura Talvensaari	Lappi	VAS
50	Jenni Kauppinen	Varsinais-Suomi	Mervi Uusitalo-Heikkinen	Varsinais-Suomi	VAS
51	Tarja Kirkkola-Helenius	Kanta-Häme	Hanna Jokinen	Kanta-Häme	VAS
52	Eino Huotari	Uusimaa	Teppo Kotilainen	Uusimaa	VAS
53	Jouni Siren	Pirkanmaa	Reijo Kahelin	Pirkanmaa	VAS
54	Mikko Viitanen	Pohjois-Pohjanmaa	Jouni Jussinniemi	Pohjois-Pohjanmaa	VAS
55	Taito Ylhäinen	Varsinais-Suomi	Nanna Väätäinen	Pohjois-Savo	PS
56	Niina Immonen	Satakunta	Jari Hast	Lappi	PS
57	Sami Kymäläinen	Pirkanmaa	Auri Siika-aho	Pirkanmaa	PS
58	Outi Mara	Pohjois-Karjala	Paavo Käsmä	Pohjois-Pohjanmaa	PS
59	Marko Vainionpää	Etelä-Pohjanmaa	Anne Matokangas	Etelä-Pohjanmaa	PS
60	Nicke Wulff	Varsinais-Suomi	Nora Grotenfelt	Uusimaa	RKP
61	Anders Walls	Uusimaa	Micaela Röman	Uusimaa	RKP
62	Anna Bertills	Pohjanmaa	Mikko Ollikainen	Pohjanmaa	RKP
63	Sonja Falk	Päijät-Häme	Hannele Saari	Kanta-Häme	KD
64	Rami Lehtola	Keski-Pohjanmaa	Markus Blommendahl	Etelä-Pohjanmaa	KD
65	Johan Ehn	Ahvenanmaa	Bo-Yngve Karlsson	Ahvenanmaa	Ahvenanmaa